

Kalėdos Teikia Džiaugsmo Visiems!

Gražioji Nuotaika Kalėdų Šventėse

Teikdami Laimės Kitiems, Mes
Patys Jos Surandam ir Sau

Kalėdos yra būdingas 'tuo, kad beldžiasi į žmogaus kilnesnius jausmus: skatina atsakyti savimeilės ir savanaudiškumo, kviečia atverti širdį ir parodyti kitiems žmonėms meilę. Daugelyje tautų per Kalėdas prisimenami ne vien bičiuliai ir geri pažįstami, bet ir vargšai — neturtėliai, likimo nuskriaustieji. Lygiai Kalėdų proga parodomas šiltesnis dėmesys naminiams gyvuliams ir žiemai pasilikusiems paukščiams.

Jau nuo to laiko, kai pradėta Kalėdas plačiau minėti, ši šventė įgavo linksmaus, džiuginančio įvykių pobūdį. Pasaulietiškas Kalėdų minėjimas pasižymi tuo, kad ši šventė nėra formalinė, surišta tik su bažnytinėmis apeigomis, o yra džiaugsmo, giedros nuotaikos ir nuoširdaus santykiavimo su kitais žmonėmis laikas.

Per Kalėdas daug kur vyrauja įprotis pasikeisti ne vien sveikinimais bei linkėjimais, bet ir dovanomis. O tos dovanos įteikiamos dailiai įpakautos, linksmu spalvų kaspinais apipintos. Žiemos šaltyje kalėdinė dovana slepia savyje ne tik moralinę vertybę, o ir pavasariška nuotaiką, saulės žemėn grįžimo lūkestį ir viltį.

Kalėdos visu pirma, yra vaiku ir mažamečių šventė. Jie kabina dovanoms sudėti kojines, pas juos po kamina ateina Kalėdų Senelis, jiems rogemis dovanėles gabena elniai ir briedžiai. Vaikams juk yra užžiebiamos eglaitės šviesos, eglutės šakose kabinami gardumynai ir papuošalai: po eglaitėmis išrikiuojamos dovanėlės.

Džiūgi ir linksma Kalėdų šventė mums gal ypatingai brangi ir maloni būna todėl, kad per švenčių dienas galima pagyventi linksmesnėje nuotaikoje ir pasidalinti džiaugsmu su kitais.

Ir dėlto, turbūt, taip linksmai skamba Kalėdų varpai ir varpeliai, kad jie skelbia žmoniškumą ir altruizma. Ir tuo pačiu metu kalba apie žmogaus žmogui meilę.

Italija Gamina ir Tokius Pigius Automobilius

Šiuo metu Paryžiuje vykstančioje automobilių parodoje, vienas didesnių automobilių yra italų pagamintas "Rollera" automobilis. Jis yra ne tik mažiausias, bet ir pigiausias. Jo kaina — \$450, o motoras turi 125 arklių pajėgą.

I jį gali įsėsti tik vienas asmuo.

Vilnius Kalvaitis Dirbo Mažosios Lietuvos Žmonėms

Mies 1914 m. birželio 22 d. Kaušinoje, Klaipėdos krašte, Vilnius Kalvaitis per visa gyvenimą rinko Mažosios Lietuvos tautosaką. Įleido "Lietuviešku Wardu Klėtele". "Lietuvių Dainos", bei kitus lietuvių tautosakos veikalus.

Buvo gimes 1848 metais Mažoje Lietuvoje.

Jis Parodė Tikrai Gerą Širdį

Tai įvyko Skotijos mieste Edinburge. Buvo šaltas, žvargus vakaras.

Gatvės baltavo, pasidengusios storais sniego klodais.

Reti praeiviai skubėjo į namus, prie židinio šilumos, prie Kūčių vakarienės.

Salygotvėje stovi, skarmalais apsidengęs, basas, kokių dešimties metų berniukas. Po jo kojomis blizga ledas. Drebedamas nuo šalčio, berniukas laiko rankose tuščią nuo alaus butelį. Vaikas graudžiai verkia.

Saligatviu artinasi storas, į šiltus, turtingus kailinius įsūpęs ponas. Jo galva dengia kailių kepurė. Kojos apautos šiltu apavu.

Pastebėjęs vaiką, ponas sustoja ir klausia:

— Kas atsitiko, mielas vaikeli? Kodėl tu taip skausmingai verki?

Kukčiodamas, berniukas atsako:

— Tėvas man davė dvylikos pensų pinigą ir isakė jam skubiai atnešti butelį alaus. Bebedamas, aš paslydau ir pargriuvau. Pinigas iškrito man iš ranku ir nuriedėjo į sniegą. Aš ieškojau, ieškojau ir negalau surasti... Sniegas toks trapus ir gilus... Man sušalo rankos... Ir čia taip tamsu.

Storas ir šiltai apsirengęs turtošis giliai atsiduso. Jam pagallo vargšo berniuko.

— Tai yra labai nemalonus dalykas — pratarė, susigraudinęs, turtingas žmogus. — Tavo piktas tėvas ko gero, isiutes, gali tave dar užmušti, kad pametė pinigą. Bet palauk, mielas vaikeliau...

Turtuolis pradėjo kažko ieškoti kailinių kišenėse. Kadangi šiltu pirštiniu jis nenumovė, jam ieškoti buvo kiek sunkiau. Bet berniuko akys vistiek sužibo viltimi.

Pagaliau turtingas žmogus iš-

ėmė degtukų dėžutę, atrinko iš jos vieną degtuką ir padavė berniukui.

— Štai tau, mano vargšė vaikeli. Uždek tą degtuką. Gal prie šviesos surasi tą tavo pamestą pinigą.

Nuo padangių pradėjo kristi sniegas. Po berniuko basomis kojomis sužibo ledas. Turtuolis patenkintas ėjo savo keliu.

Kučios Suomijoje

Suomiai Kūčių dieną turi išsivonoti purty, persivelka švarias drabužiais. Kūčių vakarienė būna nuo penktos iki septynių valandos vakaro.

Prieš vakarienę ar po vakarienės pasikeičiama dovanomis. Kalėdos Suomijoje švenčiamos tris dienas.

Išleido Auksinį Pinigą Vakarų Vokietijoje

Frankfurt. — Siomis dienomis vakarų Vokietijoje pasirodė auksinis pinigas, kuris vadinasis "Konradu", nes jame tilpsta kanclerio Konrado Adenauerio atvaizdas.

Kadangi tos monetos vertė siekia 250 markių (55 dolerių), tai nedaug bus tokių, kurie galės ją įsigyti.

Ateiviai puritonai Amerikoje iki 17-ojo šimtmečio pabaigos draudė savo bendruomenės nariams švesti Kalėdas.

Kaip Kalėdų Eglaitė Pasiekė Ameriką

Anglijoje pirmą sykį Kalėdų eglaitės paprotis, kaip spėjama, buvo įvestas vokiečių princesės Lievan, 1829 metais. Bet kalėdinė eglaitė plačiau paplito tik tik, kai 1841 metais ją Vindzoro pilyje uždegė karalienės Viktorijos vyras — princas eskortas Albertas.

Tais pačiais 1841 metais ši Kalėdų eglaitė paproti, įstėkėjusi už Orleano kunigaikščio Paryžiuje paskleidė Meklenburgo princesė Elena.

Nėra galutinai nustatyta, nuo kada šis kalėdinis paprotis atsirado Amerikoje. Kai kas teigia, jog jį įvedė po 1830 metų vokiečiai ateiviai, bet kiti vėl nurodo, jog apie tą patį laiką Philadelphiaje Kalėdų eglaitė buvo uždegė ir išeiviai iš Anglijos.

Paryžius Tirščiausiai Apygyventas Miestas

Vakarų pasaulyje tirščiausiai apgyventas didmiestis yra Paryžius, kur viename žemės akre gyvena 108 žmonės. Tuo tarpu New Yorke vieno akro plote pastogės turi 39 gyventojai, Londone — 30, o Berlyne — tik penkiolika žmonių.

Garsioji Nobelio premija sudaro pinigais apie \$40,000.

Žiemos Metu

Kažinkur, girios pakrašty, sušvinta žiburėlis.

„Pilkoj tamsoj ištirpsta kelias ir namai.

O tu bevardžiu ilgesiu prie lango parimai,

Išsižiūrėjęs į stiklę ledinę gelę.

Ir tavo širdyje pavasariai vėl bunda, kelias,

Akimirkai sumirga slėniai vėl žali —

Staiga tave per baltas lygumas toli,

Štai išveda klajot kažinkur, nepasiekiamai toli

Suskambės nepažįstamo kelieivio tolimas varpelis...

Pilkoj tamsoj ištirpsta kelias ir namai.

Kūčioms Paruošiami Valgiai Sudaro Nemažai Rūpesnio

Keli Nurodymai Kaip Paruošti Tas Vaišes

Kalėdų išvakarėse prie Kūčių stalo sėdasi visa šeimyna: į vaišes būna pakviečiami ir pažįstami, kurie neturi šeimos. Jau seniai yra paprotys Kūčių stalą apdengti šieniu. Patys valgiai buvo pasnikiški. Valgių gaminimui naudojo ir pieno produktus. Be silkių, žuvų, grybų, kopūstų, aguonų, medaus ir įvairių daržovių, beveik neapneinama, tik kiekvienas savaip pasigamina.

Be to, patiekiami įvairūs valdūs valgiai. Lietuvoje kaimas mėgdavo avižinį kisielių. Nors jis nėra ypatingai skanus, bet kiekvienas turi paragauti. Taip pat išverdami kviečiai, pupos arba žirniai. Bet ir pagaminti viena ar kita valgių reikia mokėti. Čia bent trumpai susipažinkime su tų "patriovų" paruošimu.

Silkės su paspirtais svogūnais. Geros rūšies riebias silkės reikia gerai išmirkyti. Išmirkytas nulupti, išvalyti ir supaustyti į 4 ar 5 gabalėlius. Silkės, gražiai sudėti ant lėkštės arba dubliudžio. Supaustyti riekelėmis daug svogūnų ir paspirtinti juos aliejumi iki truputi pagels. Paspirtintus svogūnus truputi ataušus, bet dar šiltus, užpilti ant silkių. Valgyti su virtomis bulvėmis.

Daržovių salotėliai. Įvairias virtas daržoves: bulves, morkas, burokėlius, pupeles ir kt., taip pat ir raugintus kopūstus, burokėlius ir agurkus supiaustyti pusanro colio didumo į gabalėlius, pridėti keletą supiaustytų marinuotų arba sudėtytų grybų, taip pat smulkiai supiaustytą mirkytą silkę ir kieštai virtą kiaušinį: galima pridėti ir smulkiai supiaustytos rūkytos silkės.

Viską sudėti krūvon, užpilti gero aliejaus, truputi citrinos sulčių arba acto, viską gerai sumaišyti ir leisti porą valandų pastovėti. Paduodant į stalą, paruošti įvairiai supiaustytai burokėliai, morkomis ir kiaušiniai.

Kopūstiniai su grybais ir ryžiais. Įdėti ir verdantį vandenį kopūsto galvą. Kai suminkštės, išimti iš vandens, išskirstyti lapus, vėl sudėti į verdantį vandenį ir keletą kartų užvirinti. Paskui išimti, sudėti ant rėcio, kad nutektų vanduo. Atskirai išvirti atskirose stiklinėse, vandens 80 gramų ryžiu, bet labai nesuvirinti.

Išvirti 50 gramų džiovintų grybų ir du kiaušinius. Paspirtinti aliejaus du svogūnus. Grybus ir kiaušinius smulkiai sukaptoti. Viska — ryžius, grybus, kiaušinius ir svogūnus gerai sumaišyti ir pasūdyti, pagal skonį.

Pagamintą masę sudėti ant kopūsto lapų. Lapų kraštus užlenkti, suvynioti ir perristi su siūlu, kad neišsivyniotų. Visus kopūstinius sudėti į puodą, užpilti truputi viralo (kuriame virė kopūstai) ir pridengus, paspirtinti. Iš grybų sultinio padarviti grybų padažą.

Acuonu pienas. Nuplikviti

pušes svoro aguonų ir gerai su-trinti, kad visi grūdėliai virstų miltais. Įpilti 5 stiklines vandens, išmaišyti ir palaikyti vieną valandą, paskiau persunkti ir per drobėlę gerai išspausti. Aguonų pienu pasaldyti cukrum arba medum. Atšaldinti paduodant į stalą. Aguonas su-naudoti aguoniniams pyragai-čiams arba saldžiai aguoninei košei su prėskučiais.

Praskiestas medus. Praskies-ti su vandeniu (2 stiklines) 1 stiklinę gero medaus, užvirinti ir ataušyti. Duoti prie kisiel-iaus ir virtų kviečių.

Virti kviečiai. Gerai nu-plautus kviečių grūdus išvirti, kad būtų minkšti. Valgyti sal-tus su aguonu pienu arba pas-kiestu medum.

Saturno Garbei Šventė Kalėdų Pirmtakūnas

Kalėdų kilmė yra rišama su saturnlijomis, t. y. romėnu Saturno garbei šventė, kuri tęsdavosi nuo gruodžio septyniolik-tos iki dvidešimtketvirtos dien-os. Romėnai tikėjo, jog Satur-nui valdant pasaulį, žemėje vieš-patavo taika, viri žmonės buvo geri ir laimingi. Saturnalijos, metu buvo **nutraukiami** visi darbai, išskyrus valgio paruoši-mo. Vyravo paprotis pasikeisti dovanomis, kurių tarpe buvo ir nedidelės molinės statulėlės bei žvakutės. Turtingieji per saturnalijų šventes valgė su sa-vo tarnais - vergais ir kitais atvejais elgėsi su jais, kaip su sau lygiais.

Kita romėnų šventė buvo ri-šama su sausio mėnesio "kalen-domis", kuriomis buvo pradeda-mi naujieji metai. Kalėdos bu-vo iškilmingai švenčiamos visur, kur tik reikšėsi Romos galia. Per šias šventes vyravo paprotis pasikeisti gerais linkėjimais ir dovanomis, kurių tarpe iškir-tini buvo medaus sausainiai, meduje virti vaisiai ir kiti su medum gaminti saldūs valgiai. Dovanų teikdamo iš aukso, si-dabro ir žalvario papuošalus. Kaip šviesos simboliai, dovano-jamos buvo lempuotės.

Romėnai mėgdavo kalėdas, nes ši šventė, anot jų: "bripra-tindavo žmones leisti pinigus, perleisti juos į kitas rankas ir amžinai su pinigais atsiveikinti".

Dovanų Teikimas

Belgijoje vaikams dovanos teikiamos ne Kalėdoms, bet sausio 6... t. y. Sv. Mikolojaus diena. Vaikai dovanoms surin-kti išstato iš vakaro prie židinių savo batukus.

Pasikeitimai

Miestelio banke: — Kodėl tamsta atsiimdama pinigų per-eita mėnesi, pasirašėi trim krv-žiukais. o dabar padėjai dvi lazdeles.

— Nes prieš ketverta dienu aš ištekejau ir mano pavardė pasikeitė.

Aviną gavęs, dar gaidžio nori.

J.V. Kongreso Bibliotekoje Yra Nemažai ir Lietuviškų Leidinių

Daug Medžiagos Apie Lietuvą Ten Esama ir Kitomis Kalbomis

Neperdant, Kongreso Biblioteka — tai tikrai milžiniškas knygų lobynas. Jos lentynų susidarytų 250 mylių, taigi toliau, negu, sakysime, iš Washingtono į New Yorką. Tose lentynose sukrautas sunkiai įsivaizduojamas skaičius knygų, žurnalų, paminklų, žemėlapių, filmų, radijo, fotografijų ir t.t. — viso 15 mil. vienetų!

Vienų tik knygų yra per 10 mil. Sudėjus visas knygas viena ant kitos, susidarytų net 200

mylių stulpas. Knygų tarpe yra ir nepaprastai retų arba tokių, kurių išliko tik vienas vienintelis egzempliorius. Už tat tokios knygos ir užlaikomos rūpestingiau, negu Bibliotekos tarnautojai.

Veltui giriasi Maskva, kad Lenino vardo biblioteka esanti dar didesnė. Tai melas. JAV Kongreso Biblioteka ne kartą yra įrodžiusi juodu ant balto, kad jos rinkinių niekas pasaulyje neviršija. Tiesą pasakius, už tat ir išlaikymas kaštuoja net 10 mil. dol. per metus.

Pažymėtina, kad Kongreso

Biblioteka turi susikrovusi išstus knygų lobius ir kitomis kalbomis. Teigiama, kad jos rusiškas rinkinys yra didžiausias Vakarų pasauly. Tas pats yra ir su kinų bei japonų literatūros rinkiniais. Palyginus su tuo, kas autorius žinomis yra kitose didžiosiose šio krašto bibliotekose, Kongreso Bibliotekos lietuviškų knygų rinkinys irgi stovi pirmoje vietoje.

Gaila, kad iki šiol nepavyko sudaryti pilno tokių knygų sąrašo, nors bandymų buvo. Beje, rašančiam bet kokiui klausimui ir naudojant lietuvišką literatūrą tenka raustis milijonuose katalogų krtelių. Toli gražu ne visa, kas sukrauta Kongreso Bibliotekoje, galima rasti kortelių dėžėje su parašu "Lithuania."

Kaš gi iš tikrųjų yra apie Lietuvą? Yra didelė Lietuvos valdžios įstaigų leidinių dalis. Kataloguose rasi išvardytas veikas ministerijas, valdybas, departamentus ir kitas įstaigas. Yra "Vyriausybės Žinios" pradedant pačiu pirmuoju numeriu, Seimo stenogramos, biudžetu duomenys, sutartys su svetimomis valstybėmis, Eltos ir Lietuvos Banko biuletiniai, Lietuvių Enciklopedija, Lietuvių Archyvas, Lietuvos Atstovų Komisijos darbai, Washingtono pasiuntinybės ir ALT biuletiniai, kai kurių žurnalų rinkiniai (Lietuvos ūkis, Tautos ūkis, Praeitis, Mūsų Žinybas, Švietimo Darbas, Lietuvos ūkis ir Rinka ir kt.) — suminint prabėgoms tik keleta pirmų pasitaikiusių pavadinimų.

Deja, ne visi išvardyti rinkiniai yra pilni. Daug kur trūksta atskirų numerių ar metu. Blogiausia, kad labai daug ko visiškai stinga. Šiandieną sunku bepatiesinti, kad Lietuvai esant nepriklausomai, netgi tokia įstaiga kaip Vytauto D. Universitetas, tik dalį savo leidinių siuntė į Washingtoną. Ka bekalbėti apie kitus! Bet dar ir dabar ne kiekviena laisvame pasaulyje pasirodžiusi lietuviška knyga atsiduria Kongreso Bibliotekos kataloguose.

Tai tik lietuvių kalba. Tyrinėtojas susiras daug medžiagos apie Lietuvą ir kitomis kalbomis. Jos dalis yra gera, dalis — geriau, kad jos visai nebūtų. Reikia apgalvestauti, kad ir dabartiniai Lietuvos okupantai jau suskubo ikišiti savo propa-

gandos apie Lietuvą tiek lietuvių, tiek kitomis kalbomis.

Neteko peržvelgti lietuvių dailiosios literatūros rinkinių. Tačiau atrodo, kad jie gana neturtingi. Šiuo atžvilgiu Pennsylvanijos Universitetas Philadelphiaje yra daug turtingesnis (be ko kita, šio universiteto lietuviškieji rinkiniai iš viso labai geri ir kai kuriais atvejais pralenkia Kongreso Biblioteką).

Kongreso Biblioteka yra skirta naudoti pirmoje eilėje patiemis Kongreso nariams. Jie gana gausiai ir naudojami. Štai praėjusiais metais Bibliotekos tarnautojai atsakė net į 68,000 Kongreso narių paklausimų. Dažnai jie dirbo ir prie didelių Kongreso projektų ar net buvo komandiruojami ištiesim mėnesiam Kongreso žinion.

Tačiau Kongreso Bibliotekos rinkiniai yra per dideli, kad jie galima būtų rezervuoti tik Kongreso nariams. Kongreso Biblioteka šiandieną yra tikra tautinė biblioteka, dirbanti labai svarbu darbu tiek bibliotekų mokslo srityje, tiek kitose mokslų ir tyrinėjimo srityse. Kai kurie jos gaunami leidiniai iš už Geležinės Uždangos yra vienietai šiame krašte. Už tat jie yra labai atydziai studijuojami atitinkamų įstaigų, kurios atlyginsi.

turi Bibliotekoje ar savo atstovus ar išstus tarnautojų skyrius. Cia pat yra registruojamos naujos knygos, dainos ir t.t. (Copyright).

Privatus žmonės irgi gali Kongreso Biblioteka naudotis: skaitant vietoje ar skolinantis. Praėjusiais metais tokių skaitytojų buvo arti ¼ milijono. Jie pareikalavo daugiau negu 2 mil. knygų. Be to, jiems tarnautojai atsakė daugiau negu į 300,000 klausimų, padarė per 2,000 vertimų ir 35,000 nuotraukų. Arti 300,000 knygų buvo išduota į namus. Reikia tačiau pabrėžti, kad ne viskas skolinama, ir kad privatus asmuo negali skolintis per savo vietinę biblioteką.

Kongreso Bibliotekoje šiuo metu dirba 15 lietuvių, iš jų 4 moterys. Visi naujosios bangos ateiviai, išskyrus vieną, priėmimo sąlygomis žmonėms su reikalingomis kvalifikacijomis tokios pačios, kaip ir į kitas federalines įstaigas. Esant vietai ir reikalui, lietuviai gali patekti ir neturėdami šio krašto pilietybės, nors tai jau greičiau išimtis negu taisyklė.

Dr. A. Tarulis

Anksti atsikelsi, nuostolius atlyginsi.

Irgi Svajonė

Jauņa pora. Jis valdininkas, ji valdininkė. Vakare abu namie.

—Klausyk, mano mielas, — klausia ji užsisvajojusi, — jei šią akimirka atsirastų prieš mus koks geradaris burtininkas ir pasakytų, kad gali patenkinti vieną tavo norą, — sakyk, ko tu prašytum?

—Paprasyčiau, kad kokiu nors stebuklingu būdu priaugtų visos ištrūkusios nuo kelnų sagos, — nieko negalvodamas atsako jis.

Atrodo, Jog Kalėdoms Netrukus Agurkų

Elbert Reinke, Santa Claus, Ind. pašto viršininkas, Kalėdų šventėms tikrai turės pakankamai marinuotų ir raugintų agurkų. Mat, National Pickle Packers Association jam pripasakytų, kad gali patenkinti vieną tavo norą, — sakyk, ko tu prašytum?

Taisykles pildant, kiekvienas šios organizacijos narys išsiųs paštu vieną dežutę savo gamybos raugintų ar marinuotų agurkų.

Tinginio ir protas miega.

LAI ŠIOS ZIEMOS ŠVENTĖS — KALĖDOS BŪNA KUOLINKSMIAUSIOS VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS.

DR. K. DRANGELIS

2420 WEST MARQUETTE ROAD

Telefonas REpublic 7-2266

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ!

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ

NAUJŲ METŲ

Linkime Visiems Mūsų Kostumieriams ir Draugams.

Bruno Bakery

Bruno Macianskas — Sav.

3341 So. Lituania Ave.

Linksmų Kalėdų Švenčių!

LINKSMŲ ZIEMOS ŠVENČIŲ — KALĖDŲ IR

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ LINKIME SAVO

DRAUGAMS IR KOSTUMIERIAMS.

FRANK BASTIS SAVININKAS

LAKESIDE COUNTRY CLUB

PEWAUKEE, WISCONSIN

Linksmų Kalėdų Švenčių!

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ

NAUJŲ METŲ

VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS.

Bruno Shukis Sr.

NAMŲ STATYTOJAS — KONTRAKTORIUS

7123 South Maplewood Avenue

ŠIRDINGI LINKĖJIMAI VISIEMS ŠIOSE KALĖDŲ ŠVENTĖSE

VALDYBA IR DIREKTORIAI:

Iš kairės į dešinę sėdi: J. P. Varkala; ponis Anna Saldukas, Augustas Saldukas; A. Baliūnas, K. B. Budris.

Stovi iš kairės į dešinę: J. Zakas, Fr. Woidat, John Thamas, A. Dambrauskas, Geo. Sharko.

Midland Savings and Loan Association

AUGUST SALDUKAS Prezidentas

4038 Archer Avenue

Chicago, Illinois

Linksmiausių Kalėdų Švenčių

LINKSMŲ ZIEMOS ŠVENČIŲ — KALĖDŲ IR

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ LINKIME SAVO

DRAUGAMS IR KOSTUMIERIAMS.

JUSTINAS KULIS

VAISTININKAS

3259 South Halsted Street

Linksmų Kalėdų Švenčių!

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ

NAUJŲ METŲ

Linkime Visiems Mūsų Kostumieriams ir Draugams.

ZOLP MILLWORKS

S. IR M. ZOLPIAL. Sav.

3554 So. Halsted Street — Chicago, Illinois

Linksmiausių Kalėdų Švenčių

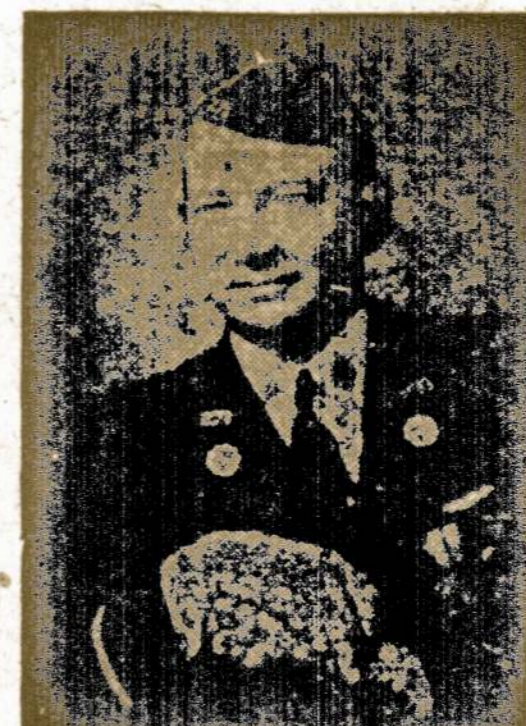

JUOZAS SPAITIS

ISDIRBEJAS LINCOLN STORM WINDOWS

3261 S. Halsted St. — Tel. Victory 2-0399

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS LINKI

ANTHONY H. KASPER, Sav.

THE CABOOSE INN

5059 S. Wells St. — Chicago, Illinois

Phone LIvingston 2034

VIENA LIAUDIES PASAKA

GERA VERPĖJA

Senovės laikais jaunikiai rinkdavosi mergą, kad būtų gera darbininkė. Vieną kartą jaunikis su piršliu atvažiavo pas vieną mergaitę. Įeina jie gryčion ir randa mergaitę be darbo. Ji tuoj pasiėmė didelį kuodelį, prisirišo prie ratelio ir pradėjo sukti.

Piršlys pradėjo mergaitę kalbinti, sako:
—Didelis kuodelis, kada su verpsi?

Merga ir giriasi:
—Kad truputį mažesni, tai per dieną šešis suverpiu.

Piršlys, girdėdamas jos gyrimąsi, sumanė: "Palauk, išmėginsiu aš tavo greitumą."
Nuo lango paėmė du kiaušini ir, niekam nematant, įkišo į kuodelį. Paskui pradėjo tą mergą piršti ir išpiršo savo jaunikį. Kai važiavo namo, piršlys klausia jaunikį:
—Ar tau graži šita merga? Jaunikis sako:
—Gražumo nelabai graži, bet kai gera verpėja, tai man ir patinka.

Kai parvažiavo namo, jaunikio motina klausia:
—Na, vaikeliai, ar gražiai nusipiršai mergą?
—Nusipiršau, — sako, — nelabai graži, bet gera verpėja. Tai motina sako:
—Tai gerai, vaikeliai, nors daugiau priverps, priaus, tai būsi gerai apsilvilkęs.

Praeina dvi savaitės, ir piršlys su jaunikiu važiuoja susitarti, kada kels vestuves. Nuvažiavę įeina gryčion, gi žiūri — merga verpia, bet taip smagiai, kad net ratelis tarksi. Jaunikis pradėjo šnekėti, sako:
—Tais smagiai verpi ir nepatepi ratelio.

O merga:
—Šiandien taip skubinu verpti, mat, jau penktą kuodelį, kad nebuvo kada ir patepti.

O mergos motina ir sako piršliui:
—Kur tu, kiaušinius nuo lango padėjai, gal išsinešei?

Piršlys sako:
—Aš bejuokaudamas kuodelin įkišau.

Tada mergaitė ir jos motina labai nusigando.

O piršlys pačiupinėjo kuodelį, išėmė kiaušinius ir sako:
—Matai, verpėjėle, gyreisi, kad per dieną šešis kuodelius suverpi, o per dvi savaites ir vieno nesuverpei.

Ar televizija yra kenksminga vaikams ir jaunimui? Toks klausimas, aišku, rūpi ne vien pedagogams, bet ir tėvams ar žmonėms, kurie jaučia dėl jaunuomenės auklėjimo atsakomybę.

Dr. Powel Witty, Northwestern universiteto psichinio vaikų auklėjimo skyriaus direktorius, rašo "Today's Health" puslapiuose, kad buvo stebėta Chicagoje 2,000 vaikų ir paauglių, norint patirti kokią jiems įtaka daro televizijos programų žiūrėjimas.

Patirta, kad pradžios mokyklai lankantieji vaikai televizijos žiūri dvigubai daugiau, negu vidurinį mokslą einas jaunimas. Pradžiamoksliai vidutiniai per 1957 metus prieš televizijos aparatų išsėdėdavo net po 12 valandų į parą.

Dr. P. Witty ir jo bendradarbiai patyrė, kad televizija vėliau naudinga vaikams istoriškai pažinti, pramokti nauju žodžiu bei pasisavinti taisyklingąjį tarimą.

Bibliotekų vedėjai savo keliu sako, kad vaikai dabar skaito knygų žymiai daugiau, negu anksčiau, kas irgi rodo, jog televizija ne tik kad nekenkia, bet netgi paskatina knygas skaityti.

Tai uošvė piršliui ir sako:
—Ne, piršleli, ji ne verpėja, bet gera šokėja, aš, mat, savo dukteriai sakydavau, kad verpti pasamdyšime, o šokti už tave nepasamdyšime.

Jaunikis pagalvojo, kad jam vedus šokėjos nereikia.

Atsisveikino jie ir išvažiavo namo. Tada motina suprato, jog reikia geriau mokyti austi ir verpti, o ne šokti.

Ar televizija yra kenksminga vaikams ir jaunimui? Toks klausimas, aišku, rūpi ne vien pedagogams, bet ir tėvams ar žmonėms, kurie jaučia dėl jaunuomenės auklėjimo atsakomybę.

Dr. Powel Witty, Northwestern universiteto psichinio vaikų auklėjimo skyriaus direktorius, rašo "Today's Health" puslapiuose, kad buvo stebėta Chicagoje 2,000 vaikų ir paauglių, norint patirti kokią jiems įtaka daro televizijos programų žiūrėjimas.

Patirta, kad pradžios mokyklai lankantieji vaikai televizijos žiūri dvigubai daugiau, negu vidurinį mokslą einas jaunimas. Pradžiamoksliai vidutiniai per 1957 metus prieš televizijos aparatų išsėdėdavo net po 12 valandų į parą.

Dr. P. Witty ir jo bendradarbiai patyrė, kad televizija vėliau naudinga vaikams istoriškai pažinti, pramokti nauju žodžiu bei pasisavinti taisyklingąjį tarimą.

Bibliotekų vedėjai savo keliu sako, kad vaikai dabar skaito knygų žymiai daugiau, negu anksčiau, kas irgi rodo, jog televizija ne tik kad nekenkia, bet netgi paskatina knygas skaityti.

Priemonės Bent Kiek Sumažinti Svorį

Svorio numetimas nėra sunkus dalykas. Nereikia badauti, tik tenka vartoti linkamus valgius. Tris kartus per parą galima valgyti neriebios mėsos ar kiaušinių, gerti pieną, prie patiekalų pridėti daržovių ir vaisių. Nereikia vengti druskos. Vandens ar skysčių leistina gerti kiek tik norisi. Nuo vandens svoris neauga.

Būtinai reikia valgyti — ir vis tuo pačiu metu — tris sykius per dieną. Reguliarus valgiai išsaugoja sveikatą.

Nuomudami kasdien nuo įprasto valgio 500 kalorijų, per savaitę, be jokios žalos savo organizmui, numesime vieną svarą.

Kalbant apie kalorijas, tenka priminti, jog margarinas turi lygiai tiek pat kalorijų, kaip ir sviestas. Troškintos mėsos ant plonos juodos duonos sumuštinis turi 200 kalorijų, tuo tarpu "cream cheese" ant tokios pat duonos riekės teturi tik 140 kalorijų. Saldūs sausainiai turi 220 kalorijų. Bananas 90, o vyšnios — 35 kalorijas, tuo tarpu avocado suteiks jų net 280.

Kalorijų rodyklės nėra sunku gauti, o tuos nurodymus, norintiems svorį numesti, labai patartina sekti.

Automobilis - Lėktuvas

Jau pradėta vykdyti serijinė automobilio- lėktuvo "Aerocar" gamyba. Jis kainuos maždaug dvigubai, kiek dabar mckama už brangios rūšies automobilį. Galės skristi iki 175 mylių per valandą ir išvystyti iki 100 mylių greitį žemėje.

"Aerocar'o" išradėjas inžinierius Taylor tą automobilį-lėktuvą tobulina jau dešimt metų. Lėktuvą į automobilį bei prie-

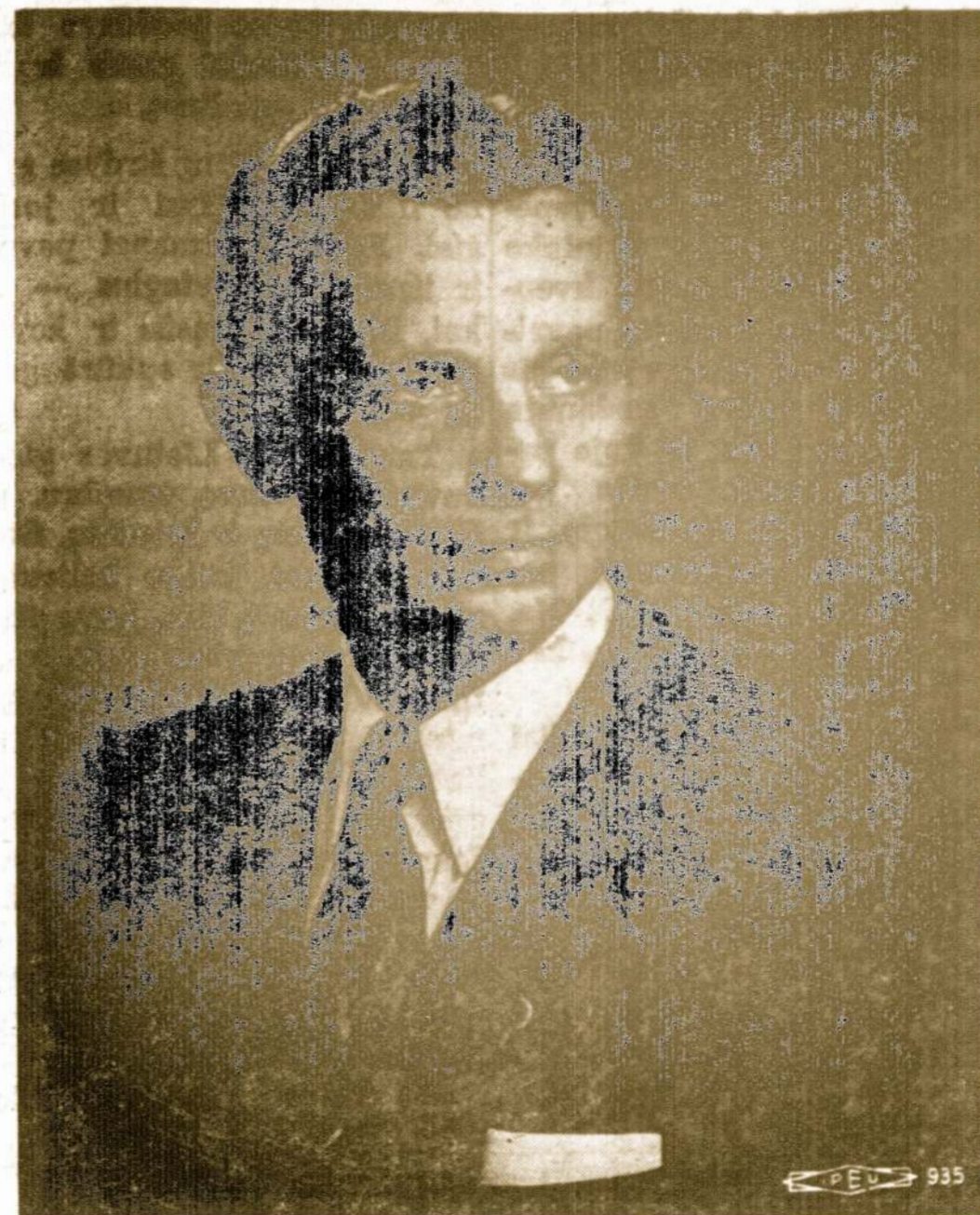
šingai — automobilį paversti skraidoma mašina, galima maždaug per penkias minutes. Pats lėktuvas yra metalinis, o automobilio dalys pagamintos iš plastikinės medžiagos.

Lėktuvo dalis telpa automobilio priekaboje ir šiam automobilio lėktuvui pakanka paprasto garažo.

Už nosies turgaus neregį.

Linksmų Kalėdų Švenčių!

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS LINKI

ALFONSE F. WELLS

CHICAGOS MIESTO TEISEJAS

LINKIME LINKSMIAUSIŲ ŽIEMOS ŠVENČIŲ - KALĖDŲ!

S. BALZEKAS, Sr.

DRAUGAMS,
KOSTUMERIAMS

- ir -

VISIEMS
LIETUVIAMS!

S. BALZEKAS, Jr.

BALZEKAS MOTOR SALES Inc.

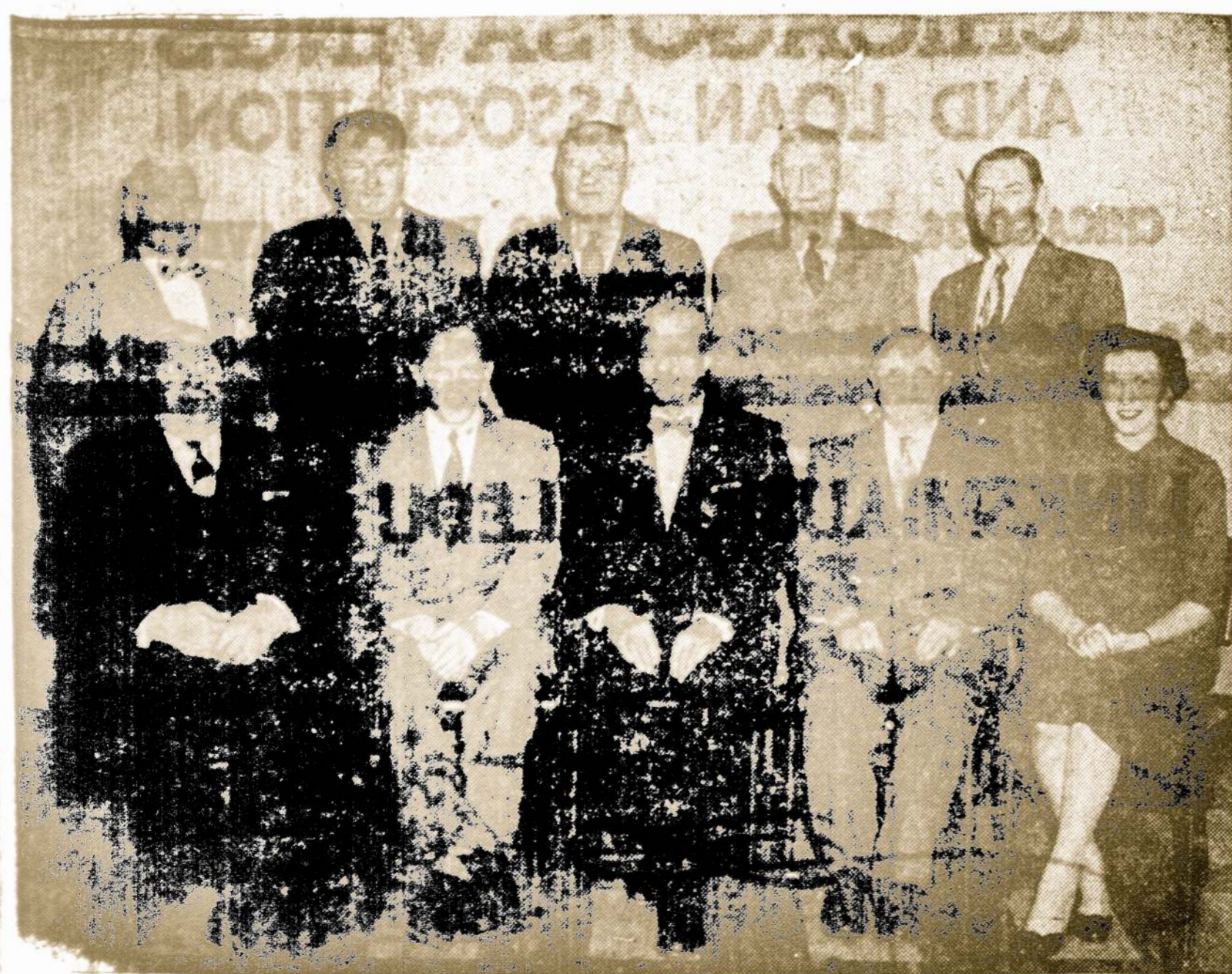
"U WILL LIKE US"

CHRYSLER-PLYMOUTH Distributors

4030 Archer Avenue

Phone: Virginia 7-1515

LINKSMIAUSIŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

Valdyba ir Direktoriai:

Pirmoje eilėje iš kairės į dešinę: Joseph Misevicz, Assistant Secretary-Treasurer; Peter Kazanauskas, Vice-President; John Kazanauskas, President; John Zelis, Vice-President; Stephanie Kazanauskas, Secretary-Treasurer.

Antroje eilėje iš kairės į dešinę: William Duoba, Director; Anthony L. Lapinskas, Attorney; Anthony Vilkas, Director; Peter Kraujalis, Director; Joseph Killkevičs, Director.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

2202 WEST CERMAK ROAD

Telefonas Virginia 7-7747

CHICAGO, ILLINOIS

Linksmų Kalėdų Švenčių!

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS LINKI

"KAUNAS" RESTAURANT

VYTAUTAS ir KONSTANCIJA VILNISKAIČIAI Savininkai

3249 So. Halsted St. - Chicago, Ill.

Linksmų Kalėdų Švenčių!

Mr. and Mrs. Stanley Mažeika

IR

Mr. and Mrs. John G. Evans

(EVANAUSKAS)

6845 So. Western Avenue

Chicago, Illinois

Linksmų Kalėdų Švenčių!

LINKSMŲ ŽIEMOS ŠVENČIŲ - KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ LINKIME SAVO DRAUGAMS IR KOSTUMIERIAMS.

CHARLIE'S TAVERN

KAZIMIERAS ir VERONIKA KASILIAUSKAI, Savininkai.

3356 S. Halsted St. - Chicago, Illinois

Linksmų Kalėdų Švenčių!

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ Linkime Visiems Mūsų Kostumieriams ir Draugams.

JONAS' TAVERN

JONAS ANDRISIŪNAS ir STEPAS VISCIUS, Savininkai

700 West 31st St. - Chicago, Ill.

Oginskių Muzikantai Buvo Žinomi Visoje Žemaitijoje

Cia Pramoko Muzikos ir Pagarsėjo M. Ciurlionis

Rietuvos ir Plungės kunigaikščių Oginskių orkestrai, antroje dalyje perėjo šimtmečio, buvo žinomi ne vien Lietuvoje, bet ir kituose kraštuose. Kaikurie išsilavinę juose muzikai pakliuvo ir į Ameriką, kur įvairiuose mūsų išėmijos centruose sukūrė savo "benus" ir jiems vadovavo.

Pirmutinis Rietavos orkestros organizatorius ir mokytojas buvo Juozas Kalvaitis, 1863 metų sukilimo dalyvis, geras pianistas ir muzikos žinovas, baigęs Varšuvos konservatoriją. Per keturius metus jam pasisekė išlavinti didoką būrį instrumentalistų, kurie sugebėjo griežti sunkesnius, klasiškus kūrinius.

Kunigaikštis Bogdanas Oginskis, retavielis, ir jo brolis Mykolas, turėjęs dvarą Plungėje, buvo dideli muzikos mėgėjai. Jų rūmuose muzika skambėjo veik kasdien. Vykdami į svečius, jie veždavosi su savim ir orkestrą. Muzikantai ir mokiniai buvo apgyvendinti atskiruose namuose, gaudavo maistą, uniformą ir iki 10 dolerių mėnesinį atlyginimą.

1888 metais plungiškis Mykolas Oginskis, pagal savo pažįstamo Dr. Markevičiaus rekomendaciją, priėmė į savo orkestrinę mokyklą Druskininkų vargonininko sūnų, 13 metų Mykaloju Ciurlioni, būsimąjį įžymų lietuvių kompoziterių ir dailininką.

Ciurlioniukas čia mokėsi gro-

ti fleitą, susipažino su teorinių dalykų pagrindais, bandė savo kūrybines jėgas muzikos ir dailės srityje. Jau žymiai vėliau jis pasakojo apie tuos išpuolius, kuriuos jam kaip muzikui padarė pažintis su orkestru, kaip dailininkui — gražios Plungės apylinkės, Babrungo upelio krantai.

Matydamas, kad jaunuolis labai gabus, M. Oginskis nutarė padėti jam įgyti rimtą muzikinį išsilavinimą ir patarė važiuoti į Varšuvą, žadėdamas teikti materialinę pagalbą. Nors ir gana nereguliariai, M. K. Ciurlionis gaudavo Oginskio žadėtą pagalbą studijuodamas Varšuvos muzikos institute, o vėliau ir Leipcige.

Vasarą B. Oginskis vykdavo į Majorenoho (dabar—Majorų) vasarvietę prie Rygos, kur buvo jo vila. Kartu važiuodavo ir visas orkestras. Čia, kaip ir Rietave, orkestras kas savaitę surepetuodavo naują programą, kas sekmadienį koncertuodavo. Kai kada koncertai vykdavo ir Rygoje, kur Oginskis vykdavo pas pažįstamus turtuolius.

B. Oginskis labai didžiavosi savo pučiamųjų orkestru, kuris tikrai buvo labai stiprus. Kartais tas pasididžiavimas įgaudavo gana neįprastas formas. Antai, kai kas iš buvusių Rietavo orkestrantų prisimena, kad buvo laikotarpiu, kai muzikantai kunigaikščio valia pavirsdavo kavaleristais, nes jam labai patikdavo apsirengus prašmatni mundieriu joti pas pažįstamus dvarininkus su didele palyda ir

gražiai uniformuotu orkestru, susodintu ant vienodos spalvos žirgų.

1902 metais mirė M. Oginskis. Vaikų jis neturėjo, kunigaikštienė muzikos nemėgo, o orkestrantus, kaip prisimindamas savo jaunystę, pasakojo M. K. Ciurlionis, niekino. Pagal kunigaikščio testamentą Plungės orkestrantams buvo išdalinti instrumentai, kuriais jie grojo orkestre, ir jie išėjo, kur kas norėjo.

Rietavo orkestras po kurio laiko taip pat pakriko, nes B. Oginskis, bylinėdamasis dėl brolio palikimo, nebeskyrė dėmesio orkestrui, o, pralaimėjęs bylą, susirgo psichine liga. Bijodami, kad kunigaikštis mirs, nepalikęs testamentu, ir jiems nebūs išdalinti instrumentai, Rietavo orkestrantai pradėjo nėrimauti dėl savo ateities, kai kas ėmė savavališkai bėgti iš orkestro.

Pagaliau orkestras išėjo visai. Buvę muzikantai išvažiavo į visas puses ir keliolika jų, kaip minėjome, atsidūrė Amerikoje. Jie tai mėgdavo pasakoti apie Oginskių orkestrą ir jo atsižymėjimus.

Tiktiko tie orkestrai survaidinoti svarbią rolę kultūriniame Žemaitijos gyvenime pabaigoje perėjo šimtmečio.

TIKTAI GINTARELIU

Pas seną bajorą atkštajam dvare,
Ten augo jaunoji dukrelė;
Skaisti kaip saulutė,
Kaip laimė meili,
Liūdna gi kaip rudeno rytas.
Nors joja važiuoja, net dunda keliai,
Piršliai iš arti ir iš tolo,
Nenori ji nieko, nes savo dievams
Gyvybę ir meilę paskyrė.

Bet štai ir atjoja pas ją svetys,
Ir pavergė meilę jos širdį;
Pamilo mergelę ir myli jįsai;
Maldauja kad būtų jo žmona.
Berneli, brangusis, nors myliu tave,
Išeit už tavęs negalėsiu;
Ne rūtų varniką tau duosiu dabar,
Tiktai gintarėlių šniurelį.

Kas Dvidešimtas Miestas Italijoje Turi Kokio Nors Šventojo Vardą.

Romos universiteto profesorius Gastone Imbrigo tvirtina, jog dvidešimta dalis Italijos miestų ir miestelių turi kokio nors "šventojo" vardą. Pirmoje eilėje esama 2,133 miestai, kurie turi Marijos vardus. Antroje vietoje — 643 turi Petro vardus, paskiau seka Lucijos, San Antonio ir pan.

Ir Už Tokius Mažmožius Skiriama Bausmė

Gyvenas New Castle, Anglijoje, George Akenhead buvo nubaustas teisme 05.00 pabaudos už tai, kad jis bandė pabūti stovinią prie kampo policininkę Mary Furness.

Ansas Bruožis Kultūros Veikėjas Maž. Lietuvoje

Mažosios Lietuvos žymus laikraštinkas Ansas Bruožis buvo gimęs Martynuose, Klaipėdos krašte. Jis paskiromis knygomis išleido "Mažosios Lietuvos rašytojai", "Prūsų Lietuvos rašytojai", "Mažosios Lietuvos politikos veidrodys" ir kitus veikalus.

Mirė 1928 m. gruodžio 27 d.

Vieton Anglų — Aitriai Bus Mokytojai Egipte

Egipto suvalstybtose mokyklose, kuriose mokėsi švietimšaliai, anglai-mokytojai pasidare nepageidaujami.

Juos pakeisti, šiomis dienomis Egiptą atvyko grupė mokytojų — airių.

VIENO PILIAKALNIO PASAKA

Prie pat Alytaus yra piliakalnis, o kiek aukščiau piliakalnio teka du upeliai: Moteris ir Giluva. Juodu nežymūs, vasarą išdžiūsta, tik smėlys belieka. Nemunu plaukdamas jų nė nepastebėtum, jei neišduotų stačios pakraušės.

Tarp tų upelių stovėjo gal kelis šimtus metų sena pakrypusi triobukė. Kas ją ten pastatė, kaip ji ten atsirado, niekas nežino: tik žmonės porina, kad ten labai seniai gyveno vyras su žmona ir turėjo mažą berniuką.

Kol vaikas mažas būvo, sėdėjo prie motinos pirkutėjų ir klausė jos pasakų. Bet kai susilaukė ketvirtų metų, tai jau namie nebėbūdavo. Kad tik tėvas pasiėmęs luotelį išplaukia žvejoti ar išvyksta malkų pasirinkti, tai jis ir iš namų. Kur jis dingdavo, kur būdavo, motina nežinodavo. Ji matė, kad pasplemenis išbėga, su kaimo vaikais susitinka.

Kartą motina pastebėjo, kad pagirny pienas liestas ir duona nūlaužta. Kitą dieną mano ji: pasaugosiu, kas čia yra. O gi žūro — kad jos pačios sūnus atsilaužia duonos šlamantą, pripilą pieno puodelį ir bėga piliakalnio linkui. Taip jis kasdien pradėjo imti vis daugiau duonpilies valdovė; už trijų dienų nos ir vis ilgiau užtrukti. Pir-

miau išbūdavo iki dvyliktos, iki pietų, o galop sulaukdavo ir iki vakaro.

Pastebėjo ir tėvas, kad mažta duona ir pienas ir pradėjo bartis ant pačios, kad ji nemoka gyventi. Pati nemokėjo pasiteisinti ir išdavė sūnų.

Rytojaus dieną vaikūtis, pasiėmęs duonos šlamantą dar didesni ir puoduką pieno dar pilnesni, bėgo panemune prie piliakalnio. Tėvas važiavo luoteliu, pastebėjo sūnų ir pasekė, kur jis eina. Išlipo ant kranto ir girdi, šaukia: "Mergelė, mergelė, aikš: atnešiau pienelio ir duonutės. Imk, kol tėvelis dar nežino".

Tėvas prisiaruno prie piliakalnio ir pamatęs jaunutę mergaitę, keistai apsirėdžiusią, suvargusią ir nedrasiai besišvalgancią, pamanė jog tai esanti ragana, ir su irklu puolė prie jos. Toji, gelbėdamasi, nubėgo į kitą piliakalnio pusę ir pradingo.

Tą naktį žvejys praleido labai neramiai, o jo sūnelis verkė. Žvejui pasirodė sapne graži, jaunutę kunigaikštystė, kuri ašarodama skundėsi: "Kam tu mapiš pilno puodelį ir norėjai užmušti? Aš esu užsilikusi nugrimzdusios pradėjo imti vis daugiau duonpilies valdovė; už trijų dienų nos ir vis ilgiau užtrukti. Pir-

valdžiusi šį kraštą, kaip prieš keletą šimtų metų, o tavo sūnelis būtų buvęs apdovanotas turtais ir žemėmis. Dabar aš nebedrįstu grįžti į jūsų tarpą".

Rytą pabudęs žvejys šoko prie sūnelio klausyti ką tas sapnavo. Sūnelis tačiau nieko neatsakė ir apsisukęs vėl nubėgo

piliakalnį, tikėdamas pamatyti dar kartą anąją mergelę.

Pabrango Audiniai

New York — Tekstilinės firmos pakėlė kainas medvilnės (cotton) audiniams, nes, esą, pa-brangusi žalia medvilnė.

SVEIKINAME SAVO DRAUGUS IR VISUS LIETUVIUS KALĖDŲ ŠVENČIŲ PROGA.

Charles P. Suromskis

6950 So. Oglesby Ave. — Chicago, Illinois

Tel. Midway 3-9009 arba

4110 El Prado Blvd. — Tampa 9, Florida

Linksmų Kalėdų Švenčių!

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ

NAUJŲ METŲ

VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY

Nellie Bertulis ir Felix Raudonis

SAVININKAI

2310 West Roosevelt Road

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ

NAUJŲ METŲ

VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS.

JUSTICE ELECTRIC SHOP

6625 Archer Avenue

Phone REliance 5-1326

LINKIME VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS LINKSMIAUSIŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

Valdyba:

Thomas S. Janulis — Prezidentas
Mary Eisin — Ekz. Vice-Prezidentas
John Budrick — Vice-Prezidentas
Jos. M. Mozeris — Sekretorius
J. E. Seputis — Išdininkas
Jonas Janulis — Sekr.-Išdin. Padėjėjas

Direktoriai:

Thomas S. Janulis, Mary Eisin,
John Budrick, Jos. M. Mozeris,
J. E. Seputis, Jonas Janulis
Stanley Stanevich, Frank Diksas,
Albert J. Aukers
J. P. Varkala — Auditorius

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

3430 South Halsted Street

Tel. Cliffside 4-0104

Linksmiausių Kalėdų Švenčių

VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS.

John T. Zuris

Linksmų Kalėdų Švenčių!

LINKSMŲ ZIEMOS ŠVENČIŲ — KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ LINKIME SAVO DRAUGAMS IR KOSTUMIERIAMS.

BEE'S & JOHNNIE'S TAVERN

BERNICE ir JOHN KASLAUSKAS, Sav.

4356 S. Mozart St. — Phone LAf. 3-9845

Kai Gydytojas Buvo Išvykęs Atostogoms į Lietuvos Kaimą

Alenutės Pastangos Pagelbėti Kitiems, Šį Kartą Buvo Bergždžios

Vaidelis iš Kaimiečių Gyvenimo Pabaigoje 19- to šimtmečio

1891 metais atostogų laiku nuvykau pas savo dėdę, į kaimą, pasiryžęs per porą vasaros mėnesių atsigauti ir pailsėti. Buvau stipriai pervargęs, nes laikiau paskutiniuosius kvotimus gydytojo diplomui.

Diploma gavęs ir atlikęs būtiną priesaiką, išvažiavau kaiman, kad mano liguisti plaučiai pakvėpuotų grynu oru, kvapsnaus šieno ir nokstančių rugių aromatais. Be to, man patikdavo pusseserės Alenutės draugystė, mėgdavau žiūrėti į jos tamsias akis, klausytis, kaip ji dainuodavo, niūniuodavo.

Pirmosios atostogų dienos bėgo greitai. Pradėjau atsigauti. Porą sykių atėjau Alenutei ir talką ūkio darbuose, buvome drauge užėję į kaimynų ūkininkų pastoges, buvome išvykę pajodinėti.

Nuostabi tai buvo mergina. Jos juodos akys tai ugnimi žėrėdavo, tai dvelkė tokiu šalčiu, kad galėjo kiekvieną karščiausią žodį mano lūpose atsaldyti.

Tačiau ne apie tai aš noriu čia papasakoti.

Vieną dieną mudu gan smagiai šnekėjome. Aš erzinau Alenutę, kad ji yra skirta žmoniui atbulinti, nes jai vis rūpi kitų žmonių gerovė. Jinai gi, susijaudinusi, žeriniomis, kaip žvaigždės akimis, ūkininko mane, jog jai terūpi, kad visi žmonės būtų mokyti. Ji taip norėtų visus nemokančius skaityti ir rašyti surinkti po vieną didelę pastogę ir tenai juos mokyti, mokyti, mokyti!

Juokiau iš jos įsikaršėtavimo, kuris, atvirai pasakius, labai jai tiko. Alenutė treptelėjo kojyte ir supyko:

—Jūs, universitetus belanka rūpinatės tik savo ateitimi, vien tik savo asmenišką gerovę... Visai užmirštate, kad esate grandys vieno didelio žmonių retezio. Jūs nusjostate būti žmonių!

Mane, prisipažįstu, kiek erzino jos tokie griežti žodžiai, norėjau jai pasakyti, kad jinai klysta, kad... Tik staiga pamaciau, kad pro sodo vartelius įbėgo paūgėjęs berniukas Pranyš. Jo veidas buvo šbales, kaip drobė ir lūpos virpėjo.

—Cholera... Cholera, daktare... — ne tai pratarė, ne tai prašnabzdėjo.

—Kur? suriko Alenutė.

—Pas Baltrus. Mariutė susirgo!

Ėmiau Pranio klausyti, kur yra Baltruų kiemas, iš kur jis žino, kad tai yra choleros priepuolis, bet nespėjo jį dar man į klausimus atsakyti, kaip įbėgo Alenutė su pirmos pagalbos lagaminėliu rankoje.

—Greičiau einam! — pagriebė mane už rankos.

—Aš einu, o tu čia pasiliksi! Ar nori užsikrėsti? Tau, Alenut, nėra kas ten veikti, ir aš draudžiu tau su manim eiti!

—Klausyk, nekalbėk nieku! Negaiškimi! — pratarė rūščiai, pečiai patraukdama.

Pradėjau ją gražiuoju prašyti pasilikti namuose, bandžiau atkalbėti. Pagaliau, jos ranka nutvėrė, ant jos rėkti. Be žodžio, jinai ištraukė savo ranką iš manosios ir leidosi bėgti.

Įėjome į Baltru trobą. Gerklė užspaudė sunkus, dvokiantis oras. Žmonių kvėpavimai buvo susimaisę su viralų garavimais, su džiovinamom už šventųjų paveikslų žolėm. Alenutė jau ir

buvo pasilenkusi ties guoliu, kuriame raičiojosi jauna aštuoniolikmetė mergina. Alenutė laikė ligonės ranką ir trynė ją savomis.

Prisiartinęs prie ligonės, jau neabejojau, jog tai yra choleros susirgimas. Sumėčiau, jog gali būti per vėlu, kol pasiuntinęs sugrįž iš vaistinės.

Alenutė tuo metu jau rinko iš savo vaistinės įvairius buteliukus. Pamaciau, kad turiu patikdavo pusseserės Alenutės draugystė, mėgdavau žiūrėti į jos tamsias akis, klausytis, kaip ji dainuodavo, niūniuodavo.

Daugiau pusantros valandos mūsų su Alenute gynėme mergina nuo mirties, kuri rodėsi jau neišvengiama. Per tą laiką nieko prieš save nemačiau, tik tą vieną sergančią merginą, nuo skausmų lovoje besiraitančią. Buvau lyg ir užmiršęs apie Alenutę ir apie tai, kad jai čia grėšia pavojus, kad jinai gali užsikrėsti. Negirdėjau ligonės motinos verkimo ir dejavimų, jos seserų žliumbimo, kaimynų tylių kalbų trobos kampuose, kurios jau kėlė šerpenų nuotaiką.

Tuo metu pargrįžo iš vaistinės raitas pasiuntinys, atgabėjęs pagal mano receptą vaistus. Kai ligonė gavo vaistų, ji kiek aprimo. Lengviau atsikvėpiau.

Ir tuomet pirmoji mano mintis buvo apie Alenutę.

—Išėik iš čia! Pasigailėk savęs! — pasakiau.

—Būk malonus, nesibaimink! Nieko man neatsitiks! Ar nematai, kad aš čia esu reikalinga? — tyliai pratarė.

Apsidariau aplinkui. Kai pavojus kiek jau nuslinko, radau tam laiko.

Gryčioje ir priemenėje buvo pilna kaimynių, nestigo jų ir už langų.

Vienos jų ramino alpstančią ligonės motina, kitos tarėsi, jog iš Mariutės nieko gero jau nebus, kad tokia, matyt, jau dangaus valia. Jos subėgo, išgirdusios apie ištikusią nelaimę ir kiekviena stengėsi su savo dvylikiu prisidėti: kuri žodžiu, kita bežliumbiant, o vėl kita bespoksant.

Zemoje troboje buvę tvanku ir trošku. Po aslą vaikštinėjo vištos, kvėpėjo išrūgomis, palūbėmis zirzė musės.

—Atidarykit langus! Gryno oro įleiskit! — surikau.

Alenutė puolė prie mažo, ap rūkusio lango. Bet jįsai buvo dar nuo žimos vinimis užkalta, neatidaromas. Bet mano pusseserės stipros rankos greit tas nelemtas vinis išplėšė. Į gryčią įsiveržė srovė tyro ir kvapaus oro.

Nuo lango pasitraukus, Alenutė griežtai paprašė visas kaimynes iš trobos išėiti.

Jos ėjo iš trobos ir iš priemenės, bet nenoromis ir nesiskubindamos.

Motina, kukčiodama, būtinai norėjo pradėti siūti mirties marškinius, o ligonės sesuo jau ruošėsi eiti skinti gėlių numirėlei apkaisti. Veltui, pasiremdamas gydytojo nusimanymu, įtikinėjau, jog pavojus yra praėjęs, jodvi manim, atrodė, nei kiek netikėjo.

Kaimynės išlydėjusi, Alenutė sugrįžo į gryčią, kurioje jau pasidarė šviesiau ir erdviau. Užpylė ant karštos keptuvės acto, išrūkėm trobą, liepėm atnešti šviežio šieno, perklojom patalus, uždėjome švarias marškas į patalą paguldėm ligonę. Ji-

nai greit užmigo. Dabar ir aš jau pasidariau tikresnis, kad pavojus praėjo.

Isakmiai nurodėm motinai, kad nieko svėtimo į trobą neleistų ir kad — Dieve, gink! — nieko ligonei į burną neduotų!

—Suprask, motin, kad net viralo šaukštas dukteriai gali pakenkti! — grąsinau motinai. — Ir nakčiai jūs visi, be to žmogaus, kuris pasilikęs ligonę prižiūrėti, išėikit iš gryčios kitur miegoti.

Baltuvienė prižadėjo, kad visus patarimus tikrai išpildys. Nuosirdžiai man su Alenute dėkojo už gerą širdis ir suteiktą pagalbą.

Vos į namus sugrįžus, pareikalavau, kad Alenutė tučiuojau persirengtų, apsipraustų šiltu actu. Ji manęs paklausė.

Tuo tarpu aš apie nuotyki papasakojau dėdei. Negalėjau iškęsti neprasitaręs, jog man labai nepatinka, kad Alenutė yra tokia neatsargi ir todėl gali lengvai užsikrėsti.

—Ka, vaike, darysi. Mes, šviesuoliai, esame čionai, lyg sargyboje. Mes neturime teisės šalintis nuo pavojų, todėl ir Alenutė stengiasi pildyti savo pareigą — lyg ir atsiprašydama, bet su gera šypsena pratarė dėdei.

Sie dėdės žodžiai privertė mane susimastyti. Dar labiau vertė pamastyti visa tai, ką dienos metu savo akimis pamaciau ir ką pergyvenau. Aplink dar buvo daug tamsos, prietaru, atsilikimo.

Per visą vakarą aš tylėjau. Tylai buvo ir Alenutė. Ji pasidarė lyg ir susitraukusi, savjė pasenkusi. Žmatyt, buvo pervargusi.

Aš vis galvojau jinai prie ligonės, nebūvo reikalinga, niekas ten eiti jos nevertė... Ar daug kitų merginų būtų panašiai pasielgusios?

Vakare vėl užėjau pas Baltrus. Mariutė tyliai ir ramiai miegojo. Nurimau. Pasijutau gera darba atlikęs.

Motinai daviau nurodymus, kaip ligonę slaugyti. Ispėjau, kad jie patys turi vengti valgyti žalių daržovių ir vaisių, negali gerti nevirinta vandenį, turi atsakyti nuo kitų dalyku. Žodžiu, padariau, ką galėjau. Nors motina kiek ir prieštaravo dėl tų poniškų prasimanymų, beį prizadėjo mano įsakymus pildyti.

Naktis ir rytmetis praėjo ramiai. Buvau net kalbines Alenutę arklus prajodinėti — kaip staiga į mūsų namus atbėgo Mariutės sesuo.

—Bėda, daktare, bėda! Miršta, vai miršta mūsų Mariutė! — suriko.

Gydytojo lagaminėlių nutvėręs, tekinas, be skrybėlės, pasileidau bėgti Baltru trobos linkui. Prie gryčios jau stovėjo nementas būrys susigrūdusių ir žliumbiančių kumučių. Jų pilna buvo troboje ir priemenėje.

Įbėgau į gryčią. Mariutė raičiojosi baisesio kančiose. Daviau vaistų, pradėjau trinti josias atšalusias rankas ir kojas. Ligonės skausmai nesiliovė. Cholera visame savo žiaurume buvo atkritusi.

Tuo metu trobon įbėgo Alenutė, puolė man gelbėti. Staiga jos akys užmatė ir ji iš patalų ištraukė pusę nugaružo rūgštinio obuolio. Dar pats savo įtariu netikėdamas, surikau:

Mariut, ar tu valgei tą obuolį? Ar tu valgei?!

Negalėdama prašnekti, ligonė tik linkterėjo galva.

Išsigandęs ir įsirdęs, sušukau ne savo balsu. Išbėgau į kiema ir pradėjau blogais žodžiais plūsti Baltruviene, kuria kaimynės buvo iš trobos išvedusios. Ji žūrėjo į mane akis išplėtusi, tartum, nesuprasdama mano įniršimo.

—Ką čia tamsta, pagaliau, šneki! — staiga suriko įsirdusi. — Juk tai yra šventintas obuolys! Aš tam jį mergaitei ir daviau, kad jai geriau būtų!

—Ir nužudei, motin, savo dukterį! — pasigirdo Alenutės, aštrūs žodžiai, nuo kurių užstojo mirtina tyla.

Piktumu užkaitusios Baltruviens akys lyg ir atslūgo. Ji apsidairė ir persižegnojo. Bet piktumas ir vėl sugrįžo į jos širdį.

—Ot, taip jai jau buvo pasikirta, ir gana!.. Toks jau buvo likimas mano Mariutei... Vai, nelaiminga aš, varginga be dukrelės mylimos, varginga aš — jos žodžiai virto graudžia rauda. Motina suprato, ką yra padariusi.

Ilgonei pagelbėti jau nebuvo galima. Dar tą pačią dieną Mariutė mirė.

Grįžęs iš laidotuvių, aš galutinai supratau, ko trokšta mano pusseserė Alenutė.

Supratau, kodėl ji nori surinkti po vieną didžiulę pastogę visus tamsuolius ir juos mokyti, mokyti, mokyti...

Ir todėl Alenutės paveikslas ir jos troškimas išliko man visam gyvenimui šviesiu pavyzdžiu.

Ir todėl šį nuotyki aš jums dabar čia ir papasakojau.

— V. K.

SAULĖS SŪNUS

Amžių ilgėtas, saulės žadėtas, Džiaugsmo gimdytas, Šviesos ugdytas, Iš saulės ryto Spinduliais krito Ir nusileido ant žemės veido. Kaip gintarėlis, Perku grūdėlis, Visur mieregėjas. Visus žavėjo

Kuliamas Mašina Ūžia, Bet Darbo Neatlieka

Toks "Darbingumas" Pasireiškė Šiame Kolchoze Darbymetės Laiku

Vilniuje eiseinančioje bolševikų "Tiesoje" tilpo aprašymas tokio įvykio "Raudonosios Žvaigždės" kolchoze, Rokiškio apskrityje:

9 val. Vieni kolūkiečiai vežarugius, kiti piauna vasarą. 10 val. Pirmininkas L. Paliukas prisimena, kad yra kolūkyje kuliamoji "MK-1100".

10:30 val. Kolūkiečiai, viską metę, skuba prie kuliamosios. Pakeliui daug jų "nubyra".

11 val. Traktorininkas C. Kapcevičius užveda traktorių, mašinistas P. Skrebelė uždeda diržą.

11:30 val. Prie kuliamosios kolūketis M. Burlėga atveža pirmą vežimą rugių (vežime vos

pora-trejetas gubų). 12 val. Antros brigados brigadininkas Alf. Sasnauskas gėda ant dviračio ir išvažiuoja "darbo jėgos medžioti".

12:30 val. Prie kuliamosios stovi 7 rugių vežimai. Visuose — po kokį trejetą gubų. (Pasirodo, — mažesni vežimai — daugiau darbuočių).

13 val. Galima būtų pradėti darbą, bet... mašinos nėra. Sunkvežimis išrieda jų parvežti. (Traktoriaus niekas nesustabdo. Nors iš šalies žiūrint, atrodo, kad vyksta kėlimas. O degalai? Mat juos galai...)

13:30 val. Nėra leidejo! Jo vieton stoja iš kažkur atsiradęs kolūkių krautuvės vedėjas Maskulonis.

14 val. Kuliamoji suduzgia. 14:20 val. — Pusė grūdų byra iš mašinos, o po kuliamąją — šaukia kolūkiečiai.

15 val. Kuliamoji sustoja. Pietūs. O be to, reikia sutvarkyti kuliamąją...

Po 1960 metų vedybų skaičius Amerikoje nepaprastai padidės, nes tuo laiku bus apie pusantro miliono vyrų daugiau vyrų tokių, kuriems bus metas vesti.

Sugrįžo Bernelis iš Tolimo Krašto

Zalijame šilę, prie viešojo kelio, rytmečio saulei sušvitus, mažos kūnelės pelangės daržely pražydo raudona rozė ir balta lelija.

Sugrįžė varpstė, prasivėrė lūnos durrelės, ir skaiti, kaip rytmečio saulė, išėjo jauna merguzė, su marga prijuostėle, žolū kikikėliu apsvilkus. Jos rankoje buvo baltas liepos kibirėlis. Ji tekina bėgo į upelio skaidrų šaltinėį vandens paršinėti.

Bet štai ji išvydo: iš tamsiojo šilo juodbėriu žirgu jauną bernielį parjojanč. Jis grįžo iš tolimo krašto, iš didelio žygio, laimėjęs... Seniai jis jau buvo jos laukiamas, ir grįžo štai svėikas, su dovanomis jaunai mergelėi.

Mergelė nudžiugo, ir pribėgusi prie mylimo bernelio apkabino ir prisiglaudė prie jo krūtinės.

Per praėjusius metus Ameriką buvo importuota whiskey degtinės net už 65 milijonus dolerių.

Linksmų Kalėdų Švenčių! There'll always be a Christmas

Linkių Visiems Savo Prieteliams, Draugams Ir Pažistamiems. VERONICA DOVIDAITIENĖ 5383 No. Lynch Ave., Chicago, Ill.

LINKSMŲ ŽIEMOS SVENČIŲ — KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ LINKIME SAVO DRAUGAMS IR KOSTUMIERIAMS.

Joseph Dry Goods Store JOSEPH PIKEL, Savininkas 3218 S. Halsted St. Chicago, Illinois

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų!

Sveikinu visus savo klijentus, visuomenės veikėjus ir pažįstamus su Sv. Kalėdomis ir linksmais Naujais Metais. Gyvendami šioje garbingoje Demokratijoje, per šias šventes mes linksminamės ir džiaugiamės, jog esame gyvi, sveiki ir saugūs.

Būdamas lietuviu, labai atjaučiu tuos mūsų tautos žmones bei visuomenės veikėjus, kurie negalės linksmi ir laimingai švęsti Kalėdas, kaip kad mes, gyvendami Amerikoje, šias švėsimė. Todėl mums reikia dėkoti Dievui, kad mūsų šalis yra laisva ir pasiryžusi išlaisvinti iš užpuolikų pavergimo didelės ir mažas tautas.

CHARLES P. KAL.

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS LINKI

GEORGE BORCHERT NAMŲ STATYTOJAS — KOTRAKTORIUS 2312 W. 109th St. — Chicago 43, Ill. Tel. BEverly 8-7366

Linksmų Kalėdų Švenčių! Best Christmas Wishes

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS LINKI GAIVA RESTAURANT Lietuviška Valgykla ALEX SVIRAGA ir BRUNO MACIANSKAS Savininkai 3206 So. Halsted St. — Chicago, Ill.

Linksmų Kalėdų Švenčių! Christmas Greetings

LINKSMŲ KALĖDŲ SVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ Linkime Visiems Mūsų Kostumieriams ir Draugams. JULIA'S TAVERN ANTANAS ir JULIA VERBICKAI, Sav. 3204 S. Halsted St. — Chicago, Illinois

Taip Buvo Sutinkamos Kalėdų Šventės Rokiškio Apylinkėse

Prisiminimai To, Kas Būdavo Netolimoje Praeityje

Lietuviai nuo senų-senovė labai ivertino metines šventes, ir jas šventė su didelėmis iškilimėmis, vaišėmis ir įvairiais papročiais. O tų papročių būta didelės daugybės ir visokių, taip kad kiekviena apygarda, kitur net kiekvienas valsčius turėjo savo atskirus papročius. Dabar senovės papročiai jau nyksta arba keičiasi naujais, tačiau jų yra likę dar labai daug ir viso-kiu.

Pavyzdžiui, šį sykį imsime tik Rokiškio apylinkių žmonių papročius, su kuriais žmonės Kalėdų šventės švėdavo. Seniau ir Kalėdų šventės buvo švenčiamos daug didesnėmis iškilimėmis ir įvairiais būtais, kurie dabar kasmet vis labiau retėja ir nyksta, tačiau dar kaimuose yra užliki labai daug papročių iki šių dienų.

Kaip visur kitur Lietuvoje, taip ir Rokiškio apylinkėse, Kūčios diena visi maži ir dideli rengiasi šventei, švarina namus ir kiemus, gamina gardžius valgius ir gėrimus. Senovėje čia lietuviai Kūčiai ir Kalėdoms gamindavo net speciališką gėrimą, vadinamą "Sermuksnynu", ir gerdavo tam, kad sekancioj vasario sodai būtų vaisingesni. Kiekvienoje namuose Kūčios vakarienei gaminta yra speciališkai valgiai, tarpe kitų valgių ir mišinių kviečių, žirnių, pupų ir kenapių. Tas valgis valgytas seniau, ir dabar daugel kur valgoma tam, kad sulaukt gerų metų, o po to valgomą žuvį, kad visi būtų sveiki.

Vakarienės stalas kaip ir visur paprastai yra uždėdamas kvepiančiu šienu ir uždengiamas linine staltiese. Po stalu padėdama šieno pūdelis ir šieno ar avių grūdais; šienas su žuvimi skiriama gyvuliams. Vakarienės yra atiduodama iš rytų pirmą Kalėdų dieną. Vakariene paruošus, šeimininkas ima būdėli su plotkelėmis, ir išėta laukan, jas apneša tris svikius aplink namą, ir priešis prie durų, ir jas beldžiasi, kad vidini esantieji ji išileistų. Jam ir duris beldžiant, viduje esantieji klausia:

—Kas čia prašosi? o anas atsako:
—Pono Dievo pyragas.
—O kas ji čia valgys?
—Gerai žmonės.

Sitaip atsakius, atidėdamas duris, šeimininkas įeina ir vidu su plotkelėmis, ir prasideda vakarienė. Šeimininkas pirmiausia išdalina visiems plotkėles, ir visus ragina valgti ir džiaugtis, kad laimingai sulaukė Kalėdų švenčių, ir linki taip pat laimingai sulaukt ateinančių metų Kalėdų.

Po vakarienei like valgiai paliekami ant stalo iki rytėpūs rytė, kad nakčia atsilankiusios vėlės turėtų kurm pasivaivėti. Šitas paprotis yra užliktas iš senovės kada žmonės tikėjo, kad vėlės Kūčios naktį atsilanko ir namus, kuriuose jos dar būna būdamos gyvena.

Kalėdų rytu nusirvėmams visi valgo po mažą šmotelį visokios mėsos kad gyvuliai gerai veistųsi, būtu sveiki ir riebiūs. Jei Kalėdų pirmoj dienoj atena svetimas žmogus, tai prieš jį uždarama duris ir neleidžiama vidun, kol atliekama ceremonija: Svečias beldžiasi ir duris ir prašosi ileist vidun, o viduj esantieji klausia jo koks Bernelio vardas. Svečias už duru turi pagiedot kokią Kalėdų giesmitę, ir tik tada jis vidun ileidžiamas. O jei atvėkėlis nežinotu šito papročio, ir giesmė nepagiedotu, tai be jokiu teisnimosi, jis i buta nebūtų ileistas.

Kalėdų rytą visi koliasi labai anksti, ir vieni eina i bažnyčią išklausyti Bernelio Mišiu, o kiti imasi apšert gyvulius, ir paskui

viską apsitvatkę, gieda Kalėdų giesmes, kol kiti pareina iš bažnyčios. Tada visi sėda valgti pasiryčiu, o paskui jau prasideda linksmybių ženklai: kas dainuoja daineles, kas čirpinā smuika, o pavakare ima lankytiis svečiai, kuritos vaišina šei-inkai, o jaunimas pradeda žaisti savo žaidimus, ir taip prasideda Kalėdų linksmybės.

Seniau Kalėdų vakare būdavo paprotis vyrams persirengus per Kalėda arba Daduliu, eit per namus ir dalyt vaikams dovanėles, ir šiaip juos palinks-mint. Tuom užsiimdavo beveik išmintinai senyvesnio amžiaus vyrai, ir vaikai jų laukdavo kaip po savo svečių. Bet pastarais laikais šitas paprotis labai retai kur užliktas, ir abėnai jis jau baigia išnykt.

Pastebėtina, kad dar vienas paprotis, kuris atliekamas ne Kalėdų metu, bet Kūčių vakare. Kada visur kitur lietuviai Trijų Karalių šventėje kreida užrašo ant balkių ar sienų tris kryželius, tai Rokiškio apygardū lietuviai vjeton to, Kūčios vakare tokius kryželius idegina būtu slenkstyje. Kad tai būtų daroma kur nors kitur, girdėt neteko.

ARIOGALOS PRAEITIS

Prie vieškelio Kaunas — Raseiniai, 50 kilom. nuo Kauno, ant Dubysos kranto yra Ariogalos miestelis. Lenkų liter. vadinamas "Ejragola," vokiečių "Eraglen," "Ergalle," o lotyniškai "Erraosciole." Tai yra vienas iš seniausių Lietuvos miestelių, senovės Lietuvos kunigaikštijų sėdyba ir pilis.

Jau trylikim šimtmečių Ariogaloj buvo medinė pilis, kurioje gyveno apie 1262 m. Lietuvos kunigaikštis Liutaveras. Šioj pilij gimęs Kunigaikštis Vitenis. XIV šim. dažnai užpuldinėdavo Ariogala kryžiuočiai. Pirmieji pažvmėjimai apie Ariogalos užpuolimą kryžiuočių kronikose yra 1348 m. Šiais metais kryžiuočių vadas Dahrenfeldas su skaitlinga kariuomene ėmė naikinti žemaičius ir Ariogala naseikęs gerokai jos pilį apardė.

Didysis Lietuvos kunigaikštis Mindaugas, tarp kitų savo dvaru ir piliu 1217 m. mini ir Ariogala. Prie Kėstuočio vis dar buvo Ariogalos pilis. Vygandas rašo, kad ją 1802 m. sudėginęs Kuho Tattenšteinas.

Lenkų karalius Vladislavas IV-sis 1640 m. gegužės mėn. 26 d. davė Ariogalai teises prekybinėms lengvatoms ir įvedė tur-gus, o karalius Stanislavas Augustas II 1781 m. tas privilegijas patvirtino ir tolimesniais laikais. Tas pats karalius 1792 m. gegužės 2 d. davė Ariogalai Magdeburgo teises ir herba. Ariogalos seniūnija mokėdavo 765 kvortas auksiniu.

Dabar nė žymės nebėliko kur stovėjo seniau Ariogalos pilis. Tačiau iš žmonių pasakojimų ir iš šiokiu tokiu žymių galima numanyti, kad ji buvę ten, kur dabar stovi evangelikų bažny-čia ir kapinės. Toj vietoj yra aukštas kalnas, iš vienos pusės apsuštās Dubysa, iš antros pusės apriečia aukštais krantais šurleliautis upelis. Pats kalnas, ypač jo viršūnė, atrodo lyg sukasta ir turi ketvirtainę formą. Už Dubysos, apie 2 kilom. Kalniškių kaimo lauke, ant aukšto Dubysos kranto, tarp dviejų didelių griovių yra supiltas, gana aukštas apvalios formos pilial-kalnis. Jį vadina žmonės "barsukakalniu" todėl, kad jame būdavo daug barsukų.

Seniausias ir gražiausias istorinis pastatas Ariogalos miestely buvo miestelio bažnyčia, Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Vytauto rūpėniu statyta 1416

Nebus Brangių Dovanų Miesto Pareigunams

Santa Rosa, Calif. miesto mayoras išleido potvarkį, kuriuo miesto tarnautojams Kalėdų švenčių proga draudžiama savo viršininkams įteikti kokias nors vertingesnes dovanas.

Viršininkams leista priimti tokias dovanas, kurias per vieną dieną jie gali suvalgyti, išgerti ar surūkyti.

Sovietinės Bazės Bus Isteigtos Egipte

Londono laikraštis "Daily Mail" paskelbė, jog Egiptas sutiko leisti Sovietams irsteigti raketines bazes prie Suez kanalo. Tas, žinoma, reikštų, jog Egiptas atsiduria karinėje maskolių globoje.

Brazilijoje, kaip kadaise ir Lietuvoje, tikima, kad Kūčių vakarą gyvuliai gali kalbėti.

metis bažnyčia buvo gausiai apdėvanota vietojom gerybėm. Ariogalos apylinkės yra labai užrašo ir idomios, todėl čia nepriklausomos Lietuvos laikais atvykdavo daug turistų ir vasarotojų.

Saulutė, Meilioji Močiutė, Ji Linksmina ir Žavėja Visus

1—KALEDOS
Jonukas Visą Dieną Sekdavo Ir Gėrėdavosi Saule.

lešmantų Jonukas be galo mėgo saulę. Gelfona saulutė per visą mielą dienelę kiek galėdama trėškia iš savęs spindulius, be galo skaisčius ir karštus. Vidurdienį nė nemėgink pažiūrėti, kaip ji atrodo, ir drąsiai nėkelk akių i jos skaisitybę — aprepins, šusvilins.

Vienas tik Jonas tesugeba taip prisitaikinti, kad saulės pavida per kiaurą dieną, galėtų žiūrėti. Ar iš anapus pro nusivirio stogo plyšėlį, ar iš po lapuoto medžio pro šakas — vis jis pirsiderina kiaurą dieną sekti, kaip nuo pat ryto lig pat vakaro per didelį didelį dangaus skliautą rieda saulė. Ar jis žinojo, kam jam žiūrėti reikėjo. Tokia jau buvo jo siela: ką pasergėjęs iš tol nerims, kol susėks pačia dalyko pradžia ir pati jo gala.

Niekieno nežadinomas jis jautė bestartinant saulės tekėjimą, patsai kėlės iš lovos, vikriai,

pakabiai, daug pakabiau nei vaikščiojo, it beždionė, lipo rašytiniui i stogo šelmenį, nesuskubdamas basomis kojomis visų spyrių palydėti. Gula kniūpsčius ant to paties rėšytinio ir kiek vieko turėdamas tiesiai per šelmenį kaklą i rytų pusę, kad tik galėtų išvysti pačią saulės tekėjimo pradžia.

Dar tebėra naktis, dar niekas neįjunta aušrinės, o Jonukas jau mato, kaip juoda tamsa ima skiesti pirmieji jos spinduliai. Iš pradžių jų spalva neaiški, kažin kokia mėlyna. Tai patys tolimieji saulės pranašai. Jonukas rimtas palieka ir nekantriškai laukia antrųjų spindulių.

Dabar jis mato, kaip greitai mainos tamsios spalvos; jis rankutėmis norėtų nutverti visas švelniausias spalvas, kol jos pranyks. Bet velniui — jos visos vienu akies mirksniu virsta viena tiršta raudona spalva. Jonukas jaučia, lyg gamta karalienė siaustus savo galybės apsiaustu. Jonukas visa savo jautria širdimi sveikina ją, iš nakties miego pakirdusią. Kaip jos pasiilgo

nuo vakar vakaro! Norėtų ją pabučiuoti, pasakyti: "Labą rytą, saulutei!" — kaip kas rytas bėga savo motutę pabučiuoti.

Jonukas geria saulę visu savo kūnu. Jam pasidaro gera, ir paskutinį kartą nukrato ji ankstyvojo ryto vėsumas: akelės kaip dvi žyaktės įsidega šviesa nuo saulės. Nors nebėla po nuo stogo.

—Vėl tu, vaikeli, stogo, štukure... Ką gi tu nauja bematai, nabagėli? Ką benorėtumei pamatyti? — iš žemės prabilo dar mieguistas, bet jau skurdus vyrėškio balsas. Tai Jonuko tėvas, lešmantas, pakirdęs iš miego eina savo bernų žadinti.

Jonukas nė nedirstelėjo i at-mestą aukštyn tėvelio galva.

—Kad žinotumei, tėveli, kaip gražiai saulytė akeles iš miego pramerkia! Lipame, tėveli, kada nors abudu ant stogo — pamatysi!

Vaižgantas

Pats Geriausias Receptas

—Ką aš turėčiau daryti, kad mano rankos visada būtų švelnios ir gražios?

—Geriausia bus, jei tamsta nieko nedarysi ir nieko neveik-si. Tuomet rankos tikrai bus ne-go pakirdusią. Kaip jos pasiilgo

Nesunku Pasigaminti Kalėdinį "Punch"

Daugelyje kraštų Kalėdų metu svečiams aisigavinti patiekiamas toks specialus kalėdinis "punch", kuris padaromas lengvu būdu.

I inda, kurio dugnā yra idėtas ledas, įpilama: kvortā vynuogių sūnkos (grape juice), pusė kvortos citrinos ir apelsinų sūnkos, pusė kvortos pineapple ar kiufios kitos saldžios vaisių sūnkos, pusė kvortos gingerale ir butelis gazuoto vandens (sparkling water).

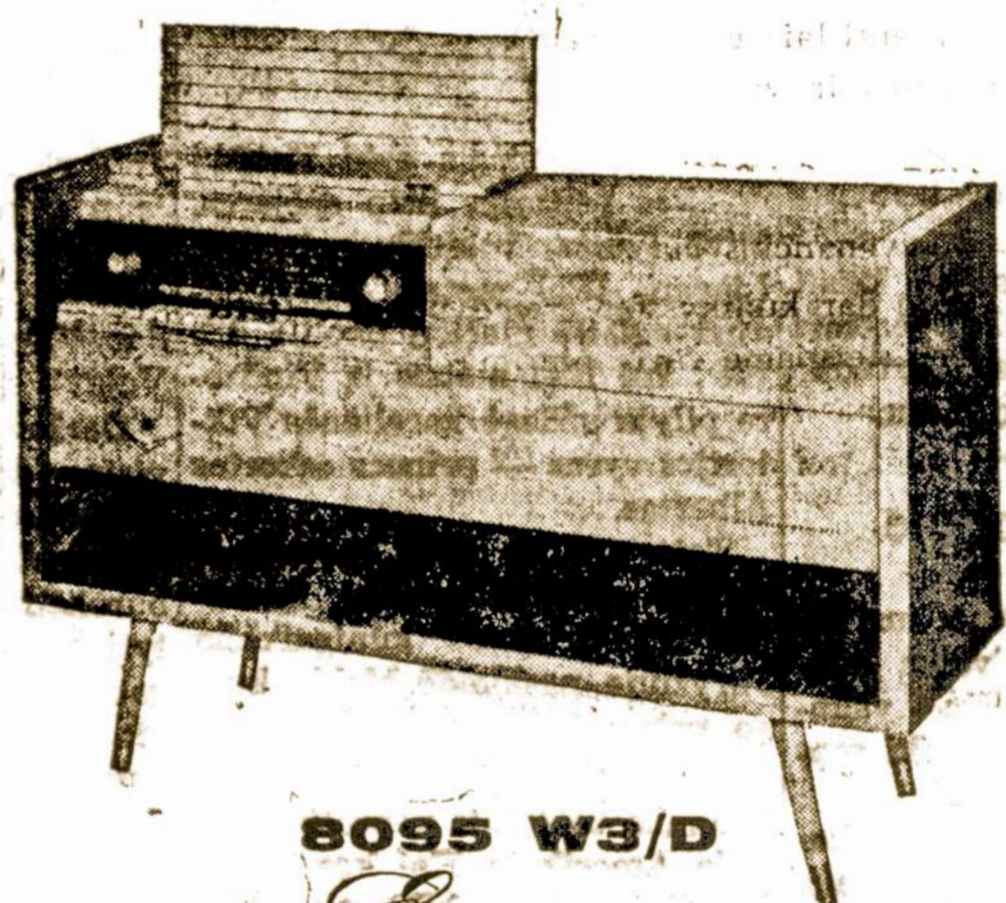
Apelsinų ar pineapple gabalėliai ir vynuogių naudojamas papuošimui. Pasinaudojant šiuo receptu, turėsite apie du galionus "punch", gavinančio, bet ne svaiginančio.

SKAMBUČIAI MISKE

Baltieji eglėnai palinksta ir klatusosi džiaugsmo užgimstant— Atbėga skambučiai atbėga per baltą kalėdinį sniegą. Iš tolo artėja artėja... Pro šalį! Ir pralenkia vėją! Ir tuoj ten už mėlyno šilo Tyliau, vis tyliau... ir nutilo...

Linksmių Kalėdų Švenčių!

GRUNDIG *Majestic*
designed—engineered for the discriminating who demand the finest.

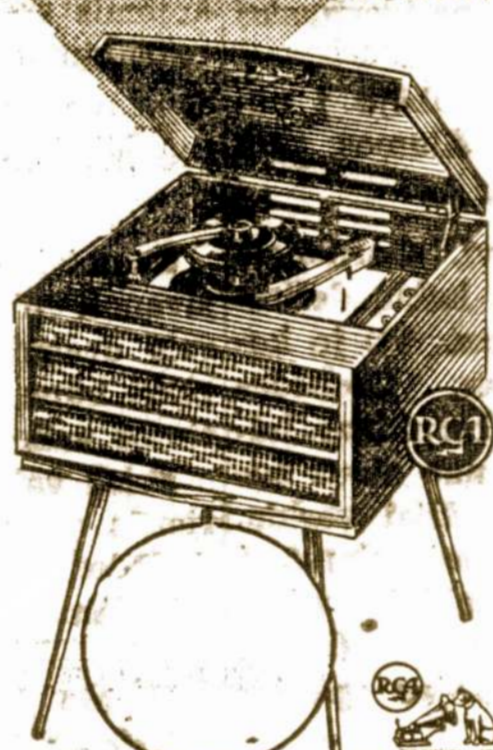
8095 W3/D
Encore
AM-FM-SHORT WAVE
With 4-Speed Automatic Phonograph

Your open door to a world of entertainment
HIGH FIDELITY RADIO
AM-FM and SHORT WAVE

The RCA International Table Model. Walnut or blond alminwood finishes. Model 9211L.
Made in Europe to high-quality standards of
RCA VICTOR
Loaded with Features:
• Reto-speed Station Selector
• 2 Short-Wave Bands
• External Speaker Jack
• Separate Bass-Treble-Volume Controls
• Built-in Dipole Antenna for FM Tuning
HEAR IT TODAY!

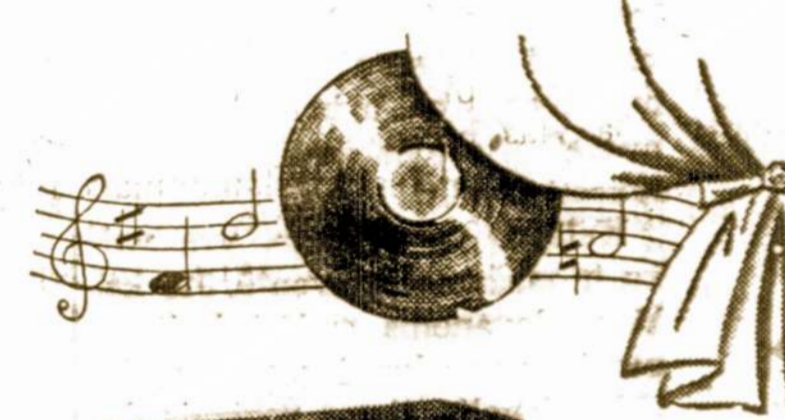
Hear the newest Sensation in Sound!
High Fidelity
RCA VICTOR
"Victrola"
Lets you add Stereophonic Sound now or later!

Mark VII. Midogany finish shown (light, rose oak, maple or natural walnut finishes available). Model 5177.
★ 4-SPEED RECORD CHANGER
★ 3-SPEAKER PANORAMIC SOUND
★ INCREASED WATTAGE OUTPUT
★ CUSTOM STYLING

Mūsų Troškimas
Yra Kuogeriausia
Jums Patarnauti
Savininkai:
J. Bendoraitis
Pranas Keršis
Paulius Endzelis

BRING IN YOUR FAVORITE RECORD

and
LET YOUR EARS OPEN YOUR EYES

with a
Telefunken
High Fidelity
Sound System

Aplankykite Mūsų Naujai
Išpuoštā Krautuvę
Bridgeporto Centre
Didelis Pasirinkimas Įvairiausių
Televizijos ir Radio Aparatų
Žemomis Kainomis
Patogūs Išmokėjimai

FRANK'S Television & Radio, Inc.
3240 South Halsted Street CALUMET 5-7252

Baudžiavoje Kumečiai Gyveno Kur Kas Geresnėse Sąlygose Negu Kolchoze

Palyginus Uždarius ir Gyvenimo Sąlygas Dvejuose Sistemose

Sovietų primesta žemdirbiams Lietuvoje "komūna" yra daug sunkesnė ir piktesnė už baudžiavos laikus. Ką dabar gauna valstietis ir jo šeima, pririšti prie kolchozo? Už ištisą metų darbą šeima, vidutiniai, tenka po 400-500 svarų grūdų, gal tiek pat bulvių, truputis daržovių. Laikas nuo laiko puodukas pieno, gabaliukas mėsos ar sviesto. Piniginis uždarius gi siekia 3-4 dolerių į metus.

Kaikuriems leista turėti nuosava daržiuka, bet nuo jo reikia atiduoti okupantams apie pusę to, kas jau jame užauga. O jei kas užlaiko karvutę, tai nuo jos paima 30 svarų sviesto į metus.

Dabar pažvelgkime kokiose sąlygose gyvena kumetis "baisiosios" baudžiavos gadyneje? Palyginus su tuom, kas dabar yra, toji baudžiava atrodo tikra prabanga!

Štai, pav. Panemunio dvare, Panevėžio apskrityje, barono Volfo dvare, kuris turėjo apie

Taip Buvo Naikinama Jotvingių Giminė

Lietuvių giminė jotvingiai kadaise gyveno į pietus nuo Gardino, prie Baltvyžio girių. Juos be paliovos vis puldinėjo slavai, net iš trijų pusių. Vienas tokių užpuolimų aprašytas senojoje kronikoje:

Galicijos kunigaikštis žygiavo į Jotvingius. Priėję ju kaima, vadinama Baldikiščiais, Danylas pasiuntė savo sūnu Leva į ta kaimą. Levas iškirto visus žmones, bet viena vyrą atsivedė į stovyklą. Danylas paklausė jo:

— Pasakyk, kur susirenka jotvingių kariai?

Tas vyras, grasinamas kardų, atsakė, jog jie yra susisipietę prie Privasėių kaimo.

Ir didelę malonę patyrė tą dieną karalius Danylas, nes nuėmė išdidžius jotvingius, ir žlinius, ir krismenius, ir pakerius... ir degino jų namus, ir pavergė ju sodybas. Kita rytą žygiavo toliau, pavergdami ir naikindami tą, ko patys negalėjo suvalgyti arba pasiimti su savim.

900 dešimtinų, su pievom, miškais, ganyklom, 1855 metais darbo sąlygos buvo tokios:

Kiekviena kumečio šeima gaudavo 2 ir pusę dešimtinės ariamos žemės ir pusę dešimtinės daržui bei sodui. Kumetis apdirbdavo savo lauką dvaro padargais ir arkliais. Kasmet iš dvaro jis gaudavo 2,000 svarų šieno, 120 gorčių rugių, 130 gorčių miežių, 30 gorčių žirnių, 60 svarų druskos, po 10 dolerių pinigais ir kiek reikia malkų arba statybinės medžiagos.

Kiekvienas kumetis galėjo išlaikyti po 2 ar 3 karves, po keletą avių, kiaulių, vištų. Dvare jis dirbdavo 6 dienas, bet jo šeimai nereikėjo vykti į dvaro darbus. Dirbti nakties metu niekas neprivalėjo. Kai kumečiai reikdavo aparti, apšėti ir nuimti derlių nuo savo laukų, jis buvo paliuosojamas nu pareigū dvare.

Taigi, palyginus ką dabar gauna lietuvis kolchozininkas su tuom, ką seniau gaudavo dvarų baudžiauninkas, pastebėsime, jog pastarasis gyveno kur kas geresnėse sąlygose. O prie to visko pridėjus dar raudonųjų viešpačių terora, žiaurias baumes ir trėmimus, tai anu laiku baudžiava atrodys lengva, kaip pūkelis.

Kalėdų Žalumynais Sveikinama Gamta

Kalėdos, net ir mūsų mechanikame amžiuje, lyg ir neįmanomos be žalumynų, be spalvingumo. Visa tai siekia pagonybės laikus, kada buvo dievinama gamta, kai dvasios gyvenimo miškuose, kai undinės plaukiojo upėse ir ežeruose, kai kiekvienas medelis, kiekviena pjeva slėpė savyje nežemišką būtybę.

Medžių šlamėjimais ir žmonės anasyk kalbėjo dievai, jūros ar ežerų bangavime girdėjosi povandeninių dieviškų būtybių juokas, griaustiniais ir žaibais didieji dievai rodė savo susirūstinimą. Nuo seno, kur tik buvo keliamas saulės žemėn sugrįžimo šventė, žmonės buvo pratę kits kitą apdovanoti žalumynais, raudonomis uogomis, medžių šakelėmis. Tas paprotis išsilaikė iki mūsų dienų, kaip saulės grįžimo ir gamtos sužaliavimo gražūs simboliai.

Sudėsim Mes Dainą

Vargingcs Tėvynės vargingi vaikai,
Plačiai išsisklaidę po svetimą minią!
Sudėsim mes dainą — prabilis mūs vargai,
Nušvis mūs dangus, apsiniaukęs pilkai,
Lengviau atsidusim, Tėvynę priminę.
Sudėsim mes giesmę iš savo skriaudos,
Iš teisių, po budelio kojų pamintų.
Iš sielvarto gimusios skausmo maldos —
Ir kenčiančios širdys tą giesmę giedos,
Kad gimtąją žemę atmintų.
Ne džiaugsmo garsais ta giesmė nuskambės,
Ne skundais marinančio nusiminimo.
Gaivinancios viltys joje suspindės!
Ištryskus iš sielų giliausios versmės
Ji skelbs naują ryžtą ir prisikėlimą.
Vargingcs Tėvynės vargingi vaikai,
Nekeikime savo skausmingo likimo!
Mūs kruvinos skriaudos ir dygūs vargai
Ir liūdinčiais kryžiais pasvirę kapai —
Tai sėkla šviesaus Lietuvos atgimimo.

—V. Mykolaitis-Putinas

Keliaujant septynias mylias per sekundę, Saturno planetą nuo mūsų žemės galima būtų pasiekti per 3 metus ir 145 dienas.

Dar 17-ojo šimtmečio pabaigoje puritonai laikė, jog Kalėdas linksmai švesti yra nuodėmė, už kurią nusidėję turėjo būti baudžiami ir šiame pasaulyje.

Ir šiomet Kalėdų švenčių proga norėčiau apsilankyti į Jūsų namus, paspausti dešinę ir perduoti linkėjimus, kurių mano širdis yra kupina. Nors per ištisus metus ir kiekviena mano gyvenimo diena savo bičiuliams ir tautiečiams aš vienodai puoselėju tik gerų ir gražių linkėjimų jausmus, bet atrodo, kad Kalėdų švenčių proga mus visus labiau suartina. Atrodo, kad šia proga mes dar labiau pajuntame reikalą ir norą skelbti ir vykinti "taika geros valios žmonėms".

Lietuvai ir lietuviams Naujieji Metai yra jų pasikartojančios vilties sustiprinimas. Sustiprinimas tos vilties, kurią nepalaujamai ūgd teisingas visų žmonių troškimas gyventi laisvėje, be baimės ir be skurdo. Belieka būti kantriems, rūpestingiems ir vieningiems, o visa kita atneš artimesnė ar tolimesnė ateitis.

Sveikiname visus lietuvius, gyvenančius čia Amerikoje, plačiamajame pasaulyje ir ten toli Tėvynėje, kurią dar kūdikystėje esame palikę. Bet kiek išgalėdami, stengėmės ir tebesistengiame savo mintimis ir kukliais darbais nuo jos nenutolti. Jei kiekvienas savo širdyje, mintyse ir darbais gyvensime Lietuvos laisvės ir gerovės troškimu, metai po metų artėsime prie to idealo įkūnijimo.

MARIJONA ir JUOZAS BACHUNAS,

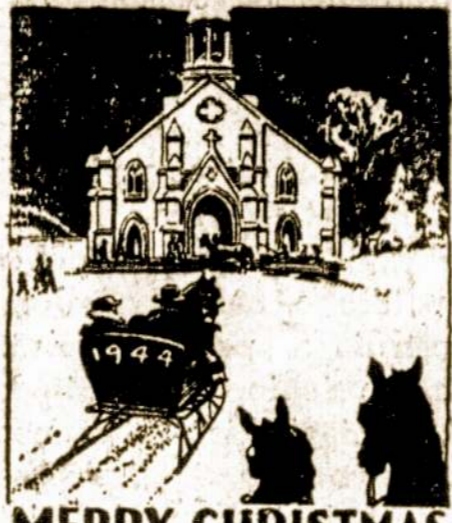
Tabor, Farm, Sodus, Michigan, U. S. A.

Išsiblaškymas

—Jūsų vyras toks išsiblaškęs! Tur būt, sunku su tokiu žmogum!..

—Visai ne. Aš visada du kartu gaunu smulkioms išlaidoms.

Linksmų Kalėdų Švenčių!

MERRY CHRISTMAS

Linkime Visiems Savo Draugams, Pažįstamiems Ir Visiems Chicagos Lietuviams.

Jonas ir Ona Railai

4839 Winnemac Ave., Chicago, Ill.

Vilniaus Vyskupija Jau Nuo 1528 m. Persekiojo Lietuvių Kalbą

Nėra ko stebėtis, jei kaikiurių sričių gyventojai rytinėje ir pietų Lietuvoje jau buvo pamiršę savo tėvų kalbą ir vietoje jos — pasisavino svetimą. Tie žmonės buvo vertiami iš visų pusių atsižadėti "pagoniškos" kalbos ir mokintis tos, kurią vartoja bajorai ir dvasiškija.

Jau 1528 metais Vilniaus vyskupija, kurią kontroliavo atsiųsti iš Krokuvos bažnytiniai dignitarai, išleido įsakymą, kad ir tose vietose "kur lietuvių kalba yra gimtoji ir gyventojams bendra," kad bažnytinės

ceremonijos ir įvairūs sakramentai būtų atliekami lotynų arba lenkų kalbomis, kurias moka kunigai. Pastarieji, nemokėdami ištarti lietuviškų žodžių, gali padaryti "nelabą klaidą."

Tas vyskupijos įsakymas buvo paremtas tokiu grąsinimu: "Taigi griežčiausiai grąšindami Dievo teismu, pavedame ir norime, jog tai būtų laikoma, saugojama ir vykdoma."

Pažanga Turė Būti

—Šviesa lekia erdvėje 300,000 kilometrų į sekundę greitumu. —Ach, ir vis tas pats greitis —atsiliepė Kupraitis. — Kai visur susisiekiame vyksta progresas, tai šviesa tebestovi vietoje!

Linksmiausių Kalėdų Švenčių

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ

NAUJŲ METŲ

VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS.

Dr. S. Naikelis

3417 SO. HALSTED STREET

Tel. LAfayette 3-7020

LINKSMŲ ŽIEMOS ŠVENČIŲ — KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ LINKIME SAVO DRAUGAMS IR KOSTUMIERIAMS.

JOSEPH VILIMAS

GENERAL BUILDING CONTRACTOR
REAL ESTATE — LOANS — INSURANCE

6753 So. Rockwell Street

Phone HEmlock 4-2323

LINKSMIAUSIŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ LINKIME VISIEMS

Mūsų troškimas yra kad šios KALĖDŲ ŠVENTĖS atneštų daug džiaugsmo ir daug smagumų kiekvienam. Išreikšdami tokius linkėjimus vieni kitiems, mes tuomi prisidedam prie Kalėdų nuotaikos puošnumo ir iškilmingumo. Tai yra mūsų nuoširdžių linkėjimų prasmė šiame didžiųjų švenčių laikotarpyje.

Mūsų protėviai jungdavo šias Kalėdų Šventes su Šviesos laimejimu prieš tamsybės pajėgas, su Saulutės grįžimu iš tolimos nelaisvės, su tiesos triumfu ir pergale. Mes tikimės, žmonijai ješkant tiesos ir laisvės, pasiliuosuos iš tamsybių vergijos ir mūsų tėvų kraštas —Lietuva.

Pivaronas Baking Co.

ALGIRDAS ir LENARD PIVARONAI, Savininkai

Kepėjai Lietuviškos Ruginės Duonos ir Kvietinės Duonos

"The Winner"

4622 So. Marshfield Ave.

3200 So. Halsted St.

Žalioji Giria, Kuria Pirmiau Mėgo Didžiutis Aukštaičiai

Toji Giria Užima Didelius Žemės Plotus

Lietuvos girios pasižymi savo nepaprastu grožiu, paslaptingumu. Jos dainose apdainuotos, poetų gražiai aprašytos. Visi mūsų rašytojai ir istorikai mini Lietuvos girių didybę. Taip, galima visa Simano Daukanto "Būda" išcituoti, — tiek daug ten grožybių!

Vincas Krėvė taip pat aprašė, nors ir ne tiek paslaptingus, Džukijos šilus: — "Šilas kvėpėjo, kaip pilnas avilių ūkininko scdas. Tik išsižio, rodos, kvėpeterk oru ir lyg medaus pavalygvi." Arba vėl kitą vietą jis sako: — "Be miško suskursta žmogus. Čia tau ir koja pašvokščia, ir epusė lapais paškambina ir eglė pasiūbuoja, ir berželis kasas taisydamas pašužda. Čia ir paukščiai... Ne, be miško niekur nėra gero, kad net ir Amerika ten būtų.

"Adomo Mickevičiaus žodžiai ir šiandien nenustoję savo reikšmės." Girios mano! Kiek kas metai jūsų iškerta pirklių kirviai ir Lietuvą valdančių rusų!" Maironis šiais žodžiais girias apdainavo: — "Graži tu mano brangi tėvne! Ar kad daukštėtės po girias šneka Ar kad jau žiemą baltuoju eglėne,

Ar kad tai saulė vasaros teka." Kitą vietą dainius klausia: "Girios tamsios, jūs galingos, Kur išnykote plačiosios"...

Istorikai ir kronikai dažnai pažymi girių reikšmę lietuvių tautai. Girios amžiais saugoję lietuvius nuo išorinių priešų; nepalietė jų nei tautų kilnojimas, nei mongolų ordų puldinėjimai. Girios padėdavo lietuviams sėkmingai gintis ir nuo kryžiuočių puolimų.

Lietuviškų girių širdyse gyvena lietuviai, prūsai ir jotvingiai. Prūsai germanai pavergė ir išnaikino, jotvingius — lenkai, ir tik tai drąsus ir kovingi lietuviai išliko ir sukūrė galingą valstybę.

Tais laikais Lietuvos giriose buvo daug taurų, stumbrų, plėšriųjų elnių ir briedžių. Stumbrūs gyvuliai mėgo keliauti iš vienos girios į kitą, buvo išmėnyti pastovius takus upių ir salintinių link. Laikui bėgant jų praminti takai virto žmonių keliais. Žaliojoji girioj, pavz., pagrindinis kelias vadinamas Stumbriškių keliu ir gyvenamoji vieta vadinasi Stumbriškis. Tai mums primena, kad čia kadaise būta stumbrų ir jie turėjo savo taką, kuris vėliau virto Stumbriškių keliu. Nepriklausomai Lietuvai atiteko tikrai

garsiąjų girių likučiai. Viena tokių girių yra Žalioji giria. Žaliosios Girios Geografinė Padėtis ir Plotas

Žalioji giria tai didelis rinkinys nepertrauktų miškų. Jie prasideda 16 km. nuo Panevėžio ir šakodamiesi siekia Subačių, Gelažius, Vabalninką, Kriklėnų, Daujėnų, Pumpėnų ir Paistrį. Tenka pažymėti, kad kiekviena miško atšaka turi skirtingą pavadinimą. Tuo būdu ši masė yra įvairių pavadinimų miškai: Paežerių, Korsakiškių, Gitenų, Subačiaus; apie 5,000 ha. masyvas, tarp Levens ir Pivėsos upių, yra girios šerdis — vadinama Žaliosios mišku.

Toliau už Pivėsos klojasi Vabalninkų giria. Iš vakaru prie Žaliosios miško šliejasi Mitabynės miškai ir Moliūnų giria.

Visi šie miškai skiriasi arba upėmis arba keliais, bet esmėje sudaro vieną apie 20,000 ha. miško masę. Žalioji giria. Per Žalioją giria teka Levuo ir Pivėsa, pačioje girioje prasideda Istra. Visos šios trys upės iteka į Mūšą. Vabalninkų girioje prasideda Talala, kuri irgi iteka į Mūšą.

Pačiu Žaliosios mišku teka du umelniekščiai: Svalia ir Juodvadis. Pauniais dirva yra sausesnė, todėl Levens ir Pivėsos antkrantėse auga geriausi medynai. Toliau nuo upių pakraščiu reiškiasi užpelkėjimas ir apie 50% girios plotas balingas. Girios dirvožemis nederlingas, upių išplautas sunėštas smėlys. Įvairumu Žaliosios miškas nepasižymi. Vyrauja pušis, apie 70%, kuri gerai drenuotose vietose sudaro pušynus su eglės priemaiša. Tokių pušynų esama nuo išilgai kelio nuo Vilkaipiūviu iki Karsakiškio ir nuo Paliūniškio iki Stumbriškių.

Tai Silagiris. Kitur pušynai yra gryni su gausiu dirvos dengalu iš mielinčių — šilaraščių vadinami. Tai jau mažesnio ūgio ir vertės pušynai. Yra dar ne-

mažas plotas pušynų užimančių vidutinę vietą tarp Šilagirio ir Šilaraiščio; tai vidutinio augmens gryni pušynai ir vertės, tuos pušynus vadiname Žaliašilio.

Žaliosios girios polkės dviejų rūšių: įdubimai apsemti vandens, iš kurių nėra nutekėjimo, kur auga skurdžios pušaitės, gailiai, girtuokliai ir vietomis baltos samanos, — tai taip vadinami raistai, ir dideli plotai su lėtai tekančiu vandeniu ir ant kupstų augančiais medžiais: juodalksniais, eglėmis, beržais, gluosniais. Tarpkupščiai priaugę augštos žolės — viksvu. Šitokias vietas žmonės juodymais vadina. Čia vasaros metu mėgsta gyventi briedžiai, jie čia randa pakankamai maisto, ramybės, ir atsigulę į vandenį lengviau atsigauna uodu ir bimbū. Išilgai Svalios ir Juodvadių auga vertingi juodalksnynai, alksnomis vadinami.

—A. Rukuiža.

Nepatinka Mūsų Civilizacija

Atsikėmėtos Gydytojas-Misionierius Vėl Sugrįžo Pas Afrikiečius

Nobelio premijos laimėtojas Dr. Albert Schweizer, filosofas, vargonų virtuozas, gydytojas-misionierius, gyvenęs prancūzų Afrikos ekvatoriaus srityje ir įsteigęs čiabuviams ligonines, praleido keletą mėnesių, beatostogaudamas savo gimtame Günsbacho kaime, Alzase.

Jau 82 metų sulaukęs, Dr. A. Schweizer šiomis dienomis iš Prancūzijos išplaukė į Afriką, kad galėtų tęsti afrikiečių gydymą.

Paklaustas, kaip Afrikos pusiau laukiniai žmonės žiūri į baltųjų vedamus pasaulinius karus, Dr. Albert Schweizer pastebėjo, jog afrikiečiai dar neturi supratimo, ką reiškia modernūs karas.

"Matai tamsta, Afrikoje jei vietos žmonės turi kokius nesupratimus, tai jie susirenka tiems nesklandumams aptarti. Jei jie tarpusavy kaunasi, tai niekad dar nėra turėję daugiau, negu dešimt užmuštų. Civilizuotu žmonių dabartiniai karai Afrikos atsilikusiems čiabuviams atrodytų tikra beprotybė!" —liūdnai pastebėjo Dr. A. Schweizer.

Chruščiovo Plepalai Virsta "Šventenybe"

Nevyksta Pagaminti ir Tokio Popierio

Kaip anksčiau Stalino, taip dabar Chruščiovo kalbas "nagrinėja". Vilniuje ir kituose miestuose įvyko komunistų partijos propagandistų seminarai, kuriuose jie apmokami, kaip Chruščiovo kalbas perteikti mitinguose.

Vyr. Inžinierius ekonomistas K. Bindorius "Tiesoje" rašo: "Mūsų fabrikų gaminamas plonas sugeriamasis popierius, nusauginant raštą, visuomet daugiau ar mažiau jį sutepa. Tai be reikalo nervina plunksnos darbuotojus, o moksleivius nenorom pratina prie 'terliojimo'. Nejaugi mūsų popieriaus fabrikai negali pagaminti gero 'sugeriamojo popieriaus?'"

Karas Yra Arčiau, Negu Manome

Filipinų Gen. Romulo Ragina Vakariečius Užimtį Griežtesnę Poziciją

"Rusija tebeturi vieną tikslą: pavergti sau visą pasaulį. Ji tai daro arba jėga, arba apgaule" —dar syki amerikiečiams priminė generolas Carlos P. Romulo, Filipinų JAV-ėms ambasadorius.

Kalbėdamas šiomis dienomis Chicagoje, generolas Romulo nurodė, kaip rusai patraukė savo pusėn Azijos gyventojus.

"Dar prieš dvidešimt metų Azijoje vyravo įsitikinimas, jog vakariečiai yra tiek galingi, jog

niekas jų negali nugalėti. Bet antrojo pasaulinio karo metu šią nuomonę sugriovė nedidelė, palyginus, Japonija, privėsdama vakarų sąjungininkus pralaimėti ir trauktis. Vėliau rusai paskleidė Azijoje propagandą, kad kinų komunistų kariuomenė Korėjoje lengvai nugalėjo net 19 Vakarų valstybių karo pajėgas ir kad tie patys kiniečiai sutriuškino Indokinijoje rinktinę Prancūzijos kariuomenę."

Kaip šios propagandos pasekmė, 650 milijonai kiniečių sudarė su rusais sąjungą, o 500 milijonai Indijos gyventojų buvo atskirti nuo Vakarų. Azijos žmonės šiandien pilnai tiki, jog amerikiečiai tegalvoja tik apie dolerius ir išnaudojimą, kad yra gryni materialistai, kuriems nieko nėra gražaus ir švento. Nes tuos dalykus vis kartoja

rusų propaganda. "Karas yra daug arčiau, negu kad drįstama jums pasakyti!" —ispėjo gen. Romulo. "Amerika, pabusk, ir nešk laisvės žviesį pasauli! "Jei Azijos žmonės parodysit savo tikrąjį veidą, ten rasite draugų ir meilės."

Kam Reikalingi Diplomatai?

Norvegų diplomatas Peer Prebensen, pasitraukdamas į pensiją, juokaudamas, taip apibūdino diplomatų pašaukimą: "Diplomatas yra toks žmogus, kuris deda didžiausias pastangas išristi tokius klausimus, kurių niekad nebūtų, jeigu pasaulyje neveiktų diplomatai."

Aš pasirenku draugus atsižvelgdamas į jų vertę, pažįstamus — del jų būdo, o priešus — dėl jų išmintingumo.

LINKSMIAUSIŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

John Pakel, Prezidentas

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

CHICAGO 36, ILLINOIS 6245 SO. WESTERN AVENUE
GROVEHILL 6-7575

Linksmų Kalėdų Švenčių!

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲ METŲ

Linkime Visiems Mūsų Kostumieriams ir Draugams.

MATAS ZIZAS

STATYBOS KONTRAKTORIUS
6929 South California Avenue
CHICAGO, ILLINOIS

LINKSMIAUSIŲ ŽIEMOS ŠVENČIŲ LINKIME VISIEMS LIETUVIAMS

DAN IR DELLA KURAIČIAI

LINKSMIAUSIŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

The Season of Christmas

Antanas M. Phillips

Laidatuvų Direktorius

3307 S. Lituania Ave.

Tel. YArds 7-3401

Chicago 8, Illinois